

Yol humanitar məqsədlər üçün açıqdır

Sülhməramlılara məxsus daha 15 avtomobil
Laçın-Xankəndi yolundan maneəsiz keçib

Rusiya sülhməramlılarına məxsus təminat-təchizat avtomobilləri Laçın-Xankəndi yolunda dinc aksiya keçirilən ərazidən maneəsiz hərəkət edirlər.

Dünən Laçından Xankəndi istiqamətinə doğru hərəkət edən Rusiya sülhməramlılarına məxsus 15 təminat-təchizat avtomobilinin aksiya ərazisindən maneəsiz keçməsinə şərait yaradılıb.

Bu, bir daha onu göstərir ki, aksiya iştirakçıları humanitar məqsədlərlə istifadə olunan avtomobillərin hərəkətinə heç bir maneə törətmirlər.

Qanunsuz verilmiş 12 min hektardan çox torpaq sahəsi geri qaytarılıb

Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən bələdiyyələrə metodoloji kömək sahəsində əməli tədbirlərin görüldü.

APA xəbər verir ki, bu barədə

Ədliyyə Nazirliyində ilin yekunları ilə bağlı keçirilən Kollegiya iclasında bildirilib.

Qeyd edilib ki, 2022-ci ildə inzibati nəzarət qaydasında 17% çox - 90 mindən artıq bələdiyyə aktı yoxlanılıb, 3.000-dən artıq akt Nazirliyin təklifləri əsasında ləğv edilib. Habelə qanunsuz verilmiş 12.300 hektar torpaq sahəsi geri qaytarılıb.

Bu il 200-ə yaxın xarici jurnalist azad olunmuş ərazilərə səfər edib

Qarabağ bölgəsinin, xüsusilə Şuşa şəhərinin tarixən Azərbaycan kimliyinin tərkib hissəsi olmasına dair "Qarabağ xanlığı: tarixi və mədəni kimlik" ("Karabakh khanate: historical and cultural profile") adlı kitab çap edilib.

Heydər Əliyev Fondunun himayəsi və XİN-in dəstəyi ilə ərsəyə gələn nəşr ingilis, fransız və ərəb dillərində çapdan çıxıb. Eldar Nadiyadzenin müəllifi olduğu kitab Gürcüstan Milli Muzeyindəki tarixi artefaktlar əsasında hazırlanıb.

Bu barədə Xarici İşlər Nazirliyinin 2022-ci ilin yekunlarına dair hesabatında bildirilib.

Hesabatda, həmçinin qeyd edilib ki, bu il ərzində işğaldan azad olunmuş ərazilərə 200-ə yaxın xarici jurnalistin səfərləri (press-turlar) təşkil olunub. Eyni zamanda, Azərbaycan həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması məqsədilə Xarici İşlər Nazirliyi tərəfindən feysbuk, tviter, instagram və yutub platformalarında aktiv fəaliyyət davam etdirilib.

№ 240 (5761), 2022-ci il

Qiyməti 40 qəpik

\$ƏRQ

Günəş Şərqdən doğur!

www.sherg.az

30 dekabr 2022-ci il (cümə)

Şuşada hərbiçilərə tapşırıqlar verildi

Kərim Vəliyev Komando hərbi hissəsinə baş çəkib

Müdafiə nazirinin birinci müavini - Azərbaycan Ordusunun Baş Qərargah rəisi general-polkovnik Kərim Vəliyev və nazirliyin digər rəhbər heyəti azad edilmiş ərazilərdə dislokasiya olunan hərbi hissələrdə olublar.

Bu barədə "Şərq"ə Müdafiə Nazirliyindən bildirilib.

Əvvəlcə birliyin idarə heyəti ilə görüşən Baş Qərargah rəisi müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun tapşırıqlarını aidiyyəti üzrə şəxsi heyətə çatdırıb. Şəxsi heyətin peşəkarlığı və qoşunların döyüş hazırlığına xüsusi diqqət yetirilməsi, təlimlərin, o cümlədən səhra məşğələlərinin intensivliyinin artırılması barədə tapşırıqlar verib.

(səh.2)

Fuad Nəcəfli doğru yoldadır

Naxçıvanla bağlı xoş xəbərlərin sayı artacaq

Prezident İlham Əliyevin Naxçıvanı təyin etdiyi xüsusi səlahiyyətli nümayəndə Fuad Nəcəfli vəzifəsinin icrasına başlayıb. O, sırası naxçıvanlılarla görüşüb və onların şikayətlərini dinləyib.

Həmçinin Muxtar Respublikanın məmurları ilə toplantı keçirib. Kəngərli rayonunda insanlarla görüşən Fuad Nəcəfli yerlərdə məmurlar tərəfindən vəzifələrdən sui-istifadə hallarının olduğunu, vətəndaşların hüquqlarının pozulduğunu, sahibkarlıq fəaliyyəti üçün maneələrin yaradıldığını qeyd edib. F.Nəcəfli problemlərin qısa müddətdə aidiyyəti dövlət qurumları ilə birlikdə araşdırılıb həll olunacağını bildirib.

(səh.2)

Ermənistanə daha bir zərbə

Qarabağa beynəlxalq sülhməramlı kontingentin gəlməsi üçün Azərbaycanın razılığı olmalıdır

Paşinyan Laçın yolunun açılması ilə bağlı Rusiyadan "yol xəritəsi" tələb edir. Ermənistan Baş naziri Nikol Paşinyan hökumətin iclasında deyib ki, Rusiya sülhməramlı kontingenti Laçın yolundakı situasiya ilə bağlı müfəssəl açıqlama ilə çıxış etməlidir.

Paşinyan hesab edir ki, Rusiya obyektiv, yaxud subyektiv səbəblərdən Qarabağda təhlükəsizliyi təmin edə bilmirsə, BMT Təhlükəsizlik Şurasında sülhməramlı kontingentin BMT mandatı alması və ya bölgəyə əlavə çoxmillətli sülhməramlı kontingentin göndərilməsi üçün məsələ qaldırılmalıdır. Kremlin

mətbuat katibi Dmitri Peskov isə deyib ki, beynəlxalq sülhməramlıların Qarabağa göndərilməsi üçün hər iki tərəfin - həm Ermənistanın, həm də Azərbaycanın razılığı olmalıdır: "Hər iki tərəf razıdırsa, beynəlxalq sülhməramlılar cəlb oluna bilər.

(səh.3)

Gələn il ölkədə dərman qıtlığı yarana bilər

Bu isə "qara bazar"ın formalaşmasına gətirib çıxaracaq

Azərbaycan Respublikasının Tarif (qiymət) Şurasının dekabrın 28-də keçirilən iclasında dərman vasitələrinin qiyməti ilə bağlı qərarlar qəbul edilib.

Bu qərarla əlaqədar Tarif (qiymət) Şurasına sorğu ünvanlayıb.

Sorğumuza cavab olaraq Şuradan bildirilib ki, böyük sosial əhəmiyyət kəşb edən dərman vasitələrinin qiymətlərinin tənzimlənməsi prosesi davam etdirilir.

(səh.4)

Ölkədə dollara tələbat azalır

2023-cü ildə də manatın məzənnəsinin qorunub saxlanılması üçün imkan olacaq

Beynəlxalq qurumların 2023-cü ilə bağlı proqnozlarından aydın olur ki, inflyasiya göstəriciləri yenə yüksək olacaq.

Düzdür, bəzi qurumların fikrincə, qiymət artımının səviyyəsi 2022-ci ilə müqayisədə daha aşağı olacaq. Ancaq bir çox ölkələrdə inflyasiya göstəriciləri yenə proqnozları aşacaq.

Azərbaycanda da gələn il üçün hökumətin inflyasiya göstəricisi hədəf diapazonunun üzərindədir. Hesablama Palatası 2023-cü ilin dövlət büdcəsi layihəsi ilə bağlı rəyində bu məsələyə ayrıca toxunub.

(səh.7)

84 yeni yoluxma faktı qeydə alınıb

Xəstələrdən vəfat edən olmayıb

Azərbaycan Respublikasında koronavirus (COVID-19) infeksiyasına 84 yeni yoluxma faktı qeydə alınıb, 82 nəfər müalicə olunaraq sağalıb.

Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahdan

"Şərq"ə verilən məlumata görə, COVID-19 üçün götürülən analiz nümunələri müsbət çıxmış şəxslərdən vəfat edən olmayıb. Azərbaycanda indiyədək ümumilikdə 826 249 nəfər koronavirus infeksiyasına yoluxub. Onlardan 815 723 nəfər müalicə olunaraq sağalıb, 10 008 nəfər vəfat edib, aktiv xəstə sayı 518 nəfərdir.

Ölkədə son sutka ərzində 1 909, hazırkı dövrdə isə 7 427 596 test aparılıb.

Boşanma 10 faizədək azalıb

Bu il nikah sayı 60 mini ötüb

Ölkə iqtisadiyyatının inkişafı və mülki dövrünün artması nəticəsində 4.7 milyona yaxın notariat hərəkətləri, 300 mindək vətəndaşlıq vəziyyəti aktı rəsmiləşdirilib.

Bu barədə Ədliyyə Nazirliyində ilin yekunları bağlı keçirilən Kollegiya iclasında bildirilib.

Qeyd edilib ki, insanların həyatlarında əlamətdar hadisələr olan nikahın və doğumun sayı artıb: "Nikahın sayı 60 mini ötüb, boşanma 10%-dək azalıb. Qeydə alınmış doğumun sayı isə 120 mini keçib, ölüm 23 faizədək enib. Notariuslar tərəfindən aparılmış əməliyyatlar nəticəsində, o cümlədən bununla bağlı tutulan vergi üzrə ümumilikdə 33 milyon manatdan çox vəsait dövlət büdcəsinə köçürülüb".

"Cümhuriyyət dövründə də İrəvandan Azərbaycana köç olub"

Dilqəm Əhməd: "1828-ci ildən bu yana İrəvan bölgəsindən köçə məruz qalan, öldürülən insanlarımızla bağlı kitablar hazırlanmalıdır"

(səh.3)

(səh.4)

hovuz vardır. Burada, həmçinin fitnes və yoqa ilə məşğul olmaq üçün hər bir şərait yaradılıb. Mərkəzdə şəfali Pança-karma prosedurları, Pranayama seansları, yoqa və həyat tərzı üzrə təlimlər təşkil olunacaq.

Eyni zamanda, kompleksdə "Rübai", "Ahəng", "Ocaq" restoranları, "Misra Lobby Lounge", "Badə Lounge Bar", "Aura Cafe", müxtəlif əyləncə və oyun otaqları fəaliyyət göstərəcək.

Oteldə işgüzar görüşlər, konfranslar və xüsusi tədbirlər üçün 180 nəfərlik "Bayatı" və "Şiraz" konfrans zalı yaradılıb. Həm də yaradıcılıq mərkəzi kimi xidmət göstərəcək kompleksdə bəstəkarlar, yazıçılar və rəssamlar üçün kot-

Prezident xanımı və ailə üzvləri ilə Şabranda

“Şabran” İstirahət Kompleksinin açılışı olub

Dekabrın 29-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev, birinci xanım Mehriban Əliyeva və ailə üzvləri Şabran rayonunda “Şabran” İstirahət Kompleksinin açılışında iştirak ediblər.

Dövlət başçısı, birinci xanım və ailə üzvləri kompleksdə yaradılan şəraitlə tanış olublar.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin İşlər müdiri Ramin Quluzadə dövlət başçısına və birinci xanıma oteldə görülmə işlər barədə məlumat verib.

Bildirilib ki, Şabran rayonunun Pirebədi kəndində yerləşən kompleks paytaxt Bakıdan 147 kilometrlik məsafədədir. Kompleksin ərazisində 12,6 hektar sahədə inşa olunan otel müxtəlif kateqoriyalı 119 nömrədən, bir-mərtəbəli 10, ikimərtəbəli 20 kottecdən ibarətdir.

Kompleks Azərbaycanda Hindistanın qədim təbabət sistemi - Ayurveda ilə

müalicə metodlarını tətbiq edən ilk istirahət mərkəzidir. Burada peşəkar Pançakarma (toksinlərdən azadolma) mütəxəssisləri tərəfindən Hindistan ənənələri əsasında xüsusi orijinal terapiya metodları təklif edilir.

"Ayurveda Spa" mərkəzində gözəllik salonu, 6 prosedür otağı, fin saunası, buxar otağı, istirahət zonası və qapalı

teclər də nəzərdə tutulub.

Qeyd edək ki, Şabran rayonu turizm marşrutları üzrə mühüm istiqamətlərdən biri olmaq potensialına malikdir. Odur ki, artan tələbatə uyğun olaraq rayon ərazisində infrastrukturun formalaşdırılması əsas vəzifələrdən biridir. Prezident İlham Əliyevin istifadəyə verilən yeni istirahət komp-

leksı ilə tanış olması dövlət bu məsələyə həssas münasibətini nümayiş etdirir.

Bələliklə, bu kompleksin istifadəyə verilməsi bölgələrdə turizm infrastrukturunun və xidmət səviyyəsinin yaxşılaşdırılmasına baxımından növbəti mühüm addımdır.

Şuşada hərbiçilərə tapşırıqlar verildi

Kərim Vəliyev Komando hərbi hissəsinə baş çəkib

Müdafiə nazirinin birinci müavini - Azərbaycan Ordusunun Baş Qərargah rəisi general-polkovnik Kərim Vəliyev və nazirliyin digər rəhbər heyəti azad edilmiş ərazilərdə dislokasiya olunan hərbi hissələrdə olublar.

Bu barədə "Şərq"ə Müdafiə Nazirliyindən bildirilib.

Əvvəlcə birliyin idarə heyəti ilə görüşən Baş Qərargah rəisi müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun tapşırıqlarını aidliyyəti üzrə şəxsi heyətə çatdırıb. Şəxsi heyətin peşəkarlığı və qoşunların döyüş hazırlığına xüsusi diqqət yetirilməsi, təlimlərin, o cümlədən səhra məşğələlərinin intensivliyinin artırılması barədə tapşırıqlar verib.

Sonra döyüş mövqelərində növbətçilik aparan heyətlə görüşən general-polkovnik K.Vəliyev onun döyüş və mənəvi-psixoloji hazırlığını yüksək qiymətləndirib.

Daha sonra Azərbaycan Ordusunun Baş Qərargah rəisi bir neçə hərbi hissələri, o cümlədən Komando hərbi hissəsi-

ni ziyarət edib, həmçinin Şuşada xidmət edən hərbi qulluqçularla görüşüb.

General-polkovnik K.Vəliyev hərbi hissələrdə şəxsi heyət üçün yaradılan şəraitlə tanış olub, döyüş qabiliyyətinin daha da artırılması və döyüşə hazırlıma vəziyyətinin yüksək səviyyədə saxlanılması barədə tapşırıqlar verib.

Şəxsi heyətlə görüşlərdə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi altında Orduda aparı-

lan islahatlar çərçivəsində əldə olunmuş nailiyyətlərdən danışan Baş Qərargah rəisi həyata keçirilən tədbirlər nəticəsində Azərbaycan Ordusunun əməliyyat və döyüş imkanlarının xeyli artdığını qeyd edib.

Müdafiə nazirinin birinci müavini şəxsi heyətin taktiki-xüsusi hazırlığının və peşəkarlıq səviyyəsinin daim yüksək səviyyədə saxlanması məqsədilə keçirilən təlim və məşqlərin keyfiyyətinin daha da artırılması, həmçinin qazanılan döyüş təcrübəsinin növbəti ildə keçiriləcək təlimlərdə də geniş tətbiq edilməsi ilə bağlı komandanlıq qarşısında müvafiq tapşırıqlar qoyub.

Şəxsi heyətlə birlikdə nahar etdikdən sonra Baş Qərargah rəisi hərbi qulluqçuların qayğıları ilə maraqlanıb və Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyi adından onları qarşıdan gələn Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü və Yeni il bayramı münasibətilə təbrik edib.

NATO ilə müdafiə islahatları sahəsində səylər davam edib

Xarici İşlər Nazirliyinin ilin yekunlarına dair yaydığı məlumatda qeyd olunub

2022-ci ildə Azərbaycan-NATO tərəfdaşlığı öz strateji əhəmiyyətini saxlayıb, tərəflər arasında yüksək səviyyəli dialoq və praktiki əməkdaşlıq davam edib.

Bu barədə Xarici İşlər Nazirliyinin ilin yekunlarına dair yaydığı məlumatda qeyd olunub.

Bildirilib ki, 15 fevral 2022-ci il ta-

rixində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və NATO-nun Baş katibi Yens Stoltenberq arasında telefon danışığı aparılıb.

19 iyul 2022-ci il tarixində NATO mənzil qərargahında xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov Baş katib Yens Stoltenberqlə görüşüb.

"28-29 aprel 2022-ci il tarixində NATO Baş katibinin Qafqaz və Mərkəzi Asiya üzrə xüsusi nümayəndəsi Xavyer Kolomina ölkəmizə səfər edib. İl ərzində NATO ilə əməkdaşlıq şəraitində beynəlxalq sülh və təhlükəsizliyə töhfə sahəsində milli imkanların artırılması və müdafiə islahatları sahəsində səylər davam edib və bu mövzuda yeni tərəfdaşlıq məqsədləri razılaşdırılıb", - qeyd olunub.

Prezident İlham Əliyev İsrailin Baş nazirini təbrik edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Benyamin Netanyahu İsrail Dövlətinin Baş naziri kimi fəaliyyətə başlaması münasibətilə təbrik edib.

Dövlətimizin başçısının təbrik məktubunda tarixən dostluq və qarşılıqlı anlaşma şəraitində yaşamış xalqlarımızın iradəsindən qaynaqlanan Azərbaycan-İsrail münasibətlərinə xüsusi əhəmiyyət verildiyini vurğulayıb. Məktubda deyilir: "Ötən otuzillik dövr ərzində qarşılıqlı etimad və dəstək kimi möhkəm təməllər üzərində qurulmuş dövlətlərarası əlaqələrimizin yüksələn xətt üzrə inkişaf edərək hazırkı səviyyəyə çatması məmnunluq doğurur. Ölkələrimiz arasında münasibətlərin təşəkkülündə və inkişafında Sizin xidmətləriniz böyükdür".

Bu ilin noyabrında Azərbaycanın İsraildə səfirliyinin təsis edilməsi barədə qərarın qəbul olunduğunu xatırladan Prezident İlham Əliyev ümidvar olduğunu bildirib ki, səfirliyi-

mizin açılması Azərbaycan-İsrail münasibətlərinin inkişafına töhfə verəcək.

"Əminəm ki, dost xalqlarımızın mənafelərinə uyğun olaraq ölkələrimiz arasında əlaqələrin dərinləşdirilməsi, qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığımızın daha da genişləndirilməsi istiqamətində birgə səylərimizi bundan sonra da uğurla davam etdirəcəyik", - deyərək məktubda qeyd olunub.

Hikmət Hacıyev İran səfiri ilə görüşüb

Azərbaycan Prezidentinin köməkçisi - Prezident Administrasiyasının Xarici siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Hikmət Hacıyev İranın Azərbaycandakı səfiri Seyid Abbas Musəvi ilə görüşüb.

Bu barədə səfir Twitter şəhifəsində məlumat yayıb.

"Azərbaycan Prezidentinin xarici siyasət məsələləri üzrə köməkçisi Hikmət Hacıyevlə konstruktiv görüşdə biz, ikitərəfli münasibətlərimizdəki son hadisələri və Cənubi Qafqaz regionundakı mövcdə vəziyyəti, eləcə də ikitərəfli əlaqələrimizin möhkəmləndirilməsi üçün əməli addımları nəzərdən keçirdik" - səfir qeyd edib.

İtaliya Ukraynada sülh prosesinin təminatçısı olmağa hazırdır

İtaliya Baş naziri Giorgia Meloni Ukraynada sülhü təmin edəcək istənilən təşəbbüsü dəstəklədiyini bildirib.

APA xəbər verir ki, mətbuat konfransı keçirən Baş nazir 2023-cü ilin fevralında Kiyevə səfər edəcəyini bildirib.

"Sülh nizamlanması üzərində konkret çalışmaq lazımdır. Hər iki tərəfdən signal-lar lazımdır. İtaliya sülh prosesinin təminatçısı olmağa hazırdır. Məhz buna görə, fevralın 24-nə qədər Kiyevə səfər edəcəyəm", - o deyib.

"Azərbaycanda qrip virusunun yayılması istisna olunmur"

Səhiyyə Nazirliyi: “Zərərli vərdislərdən uzaq olmalı, stresslərdən qorunmalı, təbii qidalanmalı və havanın temperaturuna uyğun geyinmək lazımdır”

"Bu günə qədər yuxarı tənəffüs yollarının infeksiyası əlamətləri olan şəxslərdən götürülən yaxmalarda qrip virusu aşkar edilməyib. Lakin bir sıra, o cümlədən ətraf ölkələrdə mövsümi qrip infeksiyası yayılıb və bunun Azərbaycanda da yayılması istisna olunmur".

Bunu "Report"-un sorğusuna cavab olaraq Səhiyyə Nazirliyinin mütəxəssis-eksperti, infeksiyonist Təyyar Eyvazov deyib.

O bildirib ki, kəskin respirator viruslar çoxsaylıdır, onların biri və ya bir neçəsi fərqli ştamplarla payız-qış aylarında təkrarlanır: "Soyuq havalarda bu tip infeksiyaların yayılması üçün əlverişli şərait insanların daha çox qapalı məkanlarda toplanması və yaxın təmasların artması, otaqların daha az havalandırılması, fəslə olaraq immunitetin bir qədər zəifləməsidir".

İnfeksiyonist vurğulayıb ki, bəzi şəxslərdə xəstəlik əlamətlərinin qısa müddətdən sonra yenidən qayıdması və xəstəliyin dalgavarı gedişi onları immunitetin zəif olması, ikincili bakterial infeksiyanın qoşulması və ya başqa respirator virusa eyni vaxtda və ya sonradan yeni yoluxma ilə əlaqəli ola bilər. "Bütün bu neqativ hallardan sağlamlıq üçün qoruyucu tədbirlərə əməl etməklə

yanaşı sağlam həyat tərzı sürməli, zərərli vərdislərdən uzaq olmalı, stresslərdən qorunmalı, təbii qidalanmalı və havanın temperaturuna uyğun geyinmək lazımdır".

Nazirlik rəsmisi söyləyib ki, indiyənədək yuxarı tənəffüs yollarının infeksiyası əlamətləri olan şəxslərdən götürülən yaxmalar-da qrip virusu aşkar edilməyib: "Lakin bir sıra, o cümlədən ətraf ölkələrdə mövsümi qrip infeksiyası yayılır və bunun Azərbaycanda da yayılması istisna olunmur.

Koronavirus pandemiyası dövründə yanaşı olaraq mühtdə qrip virusunun da olması bir sıra arzuolunmaz fəsad və nəticələrə səbəb ola bilər. Bunu nəzərə alaraq Səhiyyə Nazirliyi tərəfindən qrip əleyhinə peyvəndlər əldə edilərək artıq ailə sağlamlıq mərkəzlərinə paylanılıb. İlk növbədə kiçik yaşlı uşaqların, yaşı 65-in üzərində olan şəxslərin, hamilə qadınların, müxtəlif ağır xroniki, o cümlədən tənəffüs sisteminin xəstəlikləri olan şəxslərin qripə qarşı peyvənd olunması tövsiyə olunur. Hər bir vətəndaş öz istəyi ilə yaşadığı ərazi üzrə Ailə Sağlamlıq Mərkəzlərinə müraciət edərək peyvənd oluna bilər. Peyvəndlər ki-fayət qədər təhlükəsiz və effektivdir".

Vasif Talibovun prokuror qardaşı vəzifəsindən azad edilib

Naxçıvan Muxtar Respublikası prokurorunun müavini Mehərrəm Talibov vəzifəsindən azad olunub.

Mehərrəm Talibov ərizə ilə işdən azad olunmasını istəyib.

Baş Prokurorluğun Mətbuat xidmətindən APA-ya bildirilib ki, Naxçıvan MR prokurorunun müavini Mehərrəm Talibovun öz ərizəsi ilə prokurorluq orqanlarında qulluq keçməsinə xitam verilib.

Qeyd olunub ki, hələlik onun yerinə təyinat yoxdur.

M.Talibov Naxçıvan MR Ali Məclisinin sabiq sədri Vasif Talibovun qardaşıdır.

Ermənistanə daha bir zərbə

Qarabağa beynəlxalq sülhməramlı kontingentin gəlməsi üçün Azərbaycanın razılığı olmalıdır

gələn və gəlməyən yollara baş vuracaq. Baş nazir istəyir ki, tək Rusiyadan asılı vəziyyətdə qalmasınlar. BMT mandatı adı altında bir neçə ölkənin kontingenti də Qarabağa yerləşsin ki, nisbətən özlərini rahat hiss ələsinlər. Həmçinin bu kontingentin arasına Fransanın əsgərlərini də yerləşdirsinlər. Amma bunlar boş xəyallardır. Bir şeyi unudurlar ki, Qarabağ beynəlxalq hüquqa görə Azərbaycan ərazisidir və ora hansısa kontingentin

Paşinyan Laçın yolunun açılması ilə bağlı Rusiyadan "yol xəritəsi" tələb edir. Ermənistan Baş naziri Nikol Paşinyan hökumətin iclasında deyib ki, Rusiya sülhməramlı kontingenti Laçın yolundakı situasiya ilə bağlı müfəssəl açıqlama ilə çıxış etməlidir.

Paşinyan hesab edir ki, Rusiya obyektiv, yaxud subyektiv səbəblərdən Qarabağda təhlükəsizliyi təmin edə bilmir, BMT Təhlükəsizlik Şurasında sülhməramlı kontingentin BMT mandatı alması və ya bölgəyə əlavə çoxmillətli sülhməramlı kontingentin göndərilməsi üçün məsələ qaldırmalıdır. Kremlin mətbuat katibi Dmitri Peskov isə deyib ki, beynəlxalq

sülhməramlıların Qarabağa göndərilməsi üçün hər iki tərəfin - həm Ermənistanın, həm də Azərbaycanın razılığı olmalıdır: "Hər iki tərəf razıdırsa, beynəlxalq sülhməramlılar cəlb oluna bilər. Tərəflər isə tək Ermənistan yox, həm də Azərbaycandır". Kremlin sözcüsü Ermənistanın Rusiyanın yaxın müttəfiqi, Azərbaycanın isə çox dəyərli tərəfdaş olduğunu vurğulayıb.

Politoloq Azər Qasımov "Şərq"ə açıqlamasında vurğulayıb ki, Paşinyanın Qarabağ ermənilərinin taleyi ilə bağlı "qayğılarını" təbii qəbul etmək lazımdır. Ekspertə görə, Paşinyanın müxtəlif yollarla "ermənilərin mənafeini qorumağa" çalışacağı aydın məsələdir: "Bunun üçün aqla-

gəlməsi Azərbaycanın razılığı olmadan mümkün deyil. Bunu Lavrov da qeyd edib ki, bu məsələ Azərbaycanla razılaşdırılmalıdır. Azərbaycanın isə belə bir addımı atmağa nə tələbi, nə də marağı var. Azərbaycan beynəlxalq kontingentdən daha yaxşı Qarabağ ermənilərinin təhlükəsizliyini qorumaq iqtidarındadır. Rus sülhməramlıları ərazidən çıxandan sonra bunu edəcəyik. BMT kontingentini Azərbaycanlıları Qərbi Zəngəzura köçürəndə dəvət edirik. Onda daha yaxşı effekt verəcək, çünki ermənilərin verəcəyi təhlükəsizlik vədinə ümid etmək olmaz".

İsmayıl Qocayev

edən sünni müsəlman dövlətlərə qarşı balans yaratmaq amacı ilə "şiə dövləti" kimi meydana çıxarılıb. Ona görə ABŞ-nin və digər Qərb dövlətlərinin İran barədə fikir mübadiləsi davam edir və hələ yekun qərar yoxdur. Dövlətlər arasında "İran rejimi getsin, yaxud hələlik qalsın" mövzusunda fikir ayrılığı var. Bu fikir ayrılığı Amerikanın sabiq Prezidenti Corc Buş zamanında İraqa ABŞ-nin müdaxiləsi ərəfəsində də var idi. Amerikanın ilk fikri İraqa deyil, İrana girmək idi. Ancaq razılıq əldə olunmadı və Qərb ölkələri, əsasən də Britaniya İraqa girmək lazım olduğu haqda ısrar etdi. Beləcə İran xilas oldu. Hətta İranın o dövr Prezidenti Həməi Əfqanıstanda Talibana qarşı Amerika

Gərək Qərb dövlətləri ortaq məxrəcə gəlsin

Bu halda 6 ay ərzində İran rejiminin devrilməsi baş tutacaq

İranda fars-molla rejiminə qarşı keçirilən etiraz aksiyalarının başlamasından 100 gün ötür. Etirazlar zamanı 69-u yeniyetmə olmaqla 503 nəfər öldürülüb. Sentyabrın 17-dən dekabrın 19-dək 18 min 452 etirazçı həbs edilib. Həbs edilənlərin 652-si tələbədir.

Tələbələrin iştirakı ilə şəhər və universitetlərdə genişmiqyaslı etiraz aksiyası keçirilib. Aksiyalarda 40 xarici ölkə vətəndaşı həbs edilib. Onlar iğtişaş yaratmaqda, İran əleyhinə fəaliyyət göstərməkdə ittiham olunurlar. Etirazlar Güney Azərbaycanın şəhərlərində də geniş yayılıb, soydaşlarımız küçələrə çıxaraq rejimə etiraz edirlər. Proses sənqimək bilmir, əksinə, getdikcə daha da güclənir. Güney azərbaycanlılar əsasən "Azadlıq, ədalət, milli hökumət" şüarı səsləndirirlər. Bununla yanaşı aksiyalarda "Yoxsulluq, korruptsiya, bahalıq, biz hakimiyyəti devirəcəyik!", "Qana susamış Xaməniyə ölüml", "Xaməniyə ölüm, Xaməniyə lənət!" və başqa şüarlar səsləndirilib. Son hadisələr arasında ən vaciblərindən biri İranın ali rəhbəri ayetullah Seyid Əli Xaməninin bacısı qızı, hazırda Tehran əyalətinin Vəramin şəhərindəki Karçək həbsxanasında cəza çəkən Fəridə Muradxaninin hüquqlarının pozulması və saxlanma şəraitinə etiraz olaraq açıq qadınları Mahmud Muradxani tviter səhifəsində yazıb. O, Fəridə Muradxaninin ev dustaqlığına buraxılmasını tələb etdiyini də bildirib. Etirazların fonunda İranda diqqət cəlb edən məqamlardan biri də müxtəlif cinayətlərdə ittiham olunan şəxslərlə bağlı məhkəmələrin çıxardığı edam qərarlarının icrasının sürətləndirilməsidir. Etiraz aksiyaları başlayandan bəri İranı tərk edənlərin sayı da artıb. Onlar arasında hökumət memurlarının, habelə əvvəllər vəzifə tutmuş şəxslərin özlərinin və ailə üzvlərinin olduğu bildirilir. Məlumatla görə, İran rəsmilərinin ailələri ölkədən qaçaraq əsasən Böyük Britaniyanın paytaxtı Londona sığınırırlar. Bununla bağlı Britaniya parlamentində də məsələ qaldırılıb. Beynəlxalq ictimaiyyət aksiyalara geniş

"Dövlətlər arasında "İran rejimi getsin, yaxud hələlik qalsın" mövzusunda fikir ayrılığı var. Bu fikir ayrılığı Amerikanın sabiq Prezidenti Corc Buş zamanında İraqa ABŞ-nin müdaxiləsi ərəfəsində də var idi"

dəstək verib, rejimin dinc nümayişlərin dağıdılması zamanı güc tətbiq etməsini, insanları öldürməsini, yaralamasını, həbs etməsini sət formada qınayıb.

Milli Cəbhə Partiyasının sədr müavini, ilahiyyatçı Tural İrfan "Şərq"ə açıqlamasında deyib ki, o, hadisələr təzə başlayanda Prezident İbrahim Rəisinin sabiq rəhbər Həsən Ruhanidən fərqli, daha "mühafizəkar" olduğunu bildirir. Partiya rəsmisi vurğulayıb ki, İ.Rəisi məhkəmə-hüquq sistemindən gəlidiyi üçün asıb-kəsməyə, qəddarlığa daha meyillidir: "Demisdim ki, bir müddətdən sonra İran-da amansız edamlar başlayacaq. "İslahat" nağılları üsyanlar səngiyənədek keçərlidir. Məsələ ondadır ki, hələ İranı quran kənar güclər molla rejiminin "fatihəsi"ni verməyib. İranın varlığı ilə çoxları "siyasi alver" edir. Onlar dünya siyasətinin balansını tənzimləyir, müsəlmanlara qarşı İrandan alət kimi istifadə edirlər. Bilirik ki, Fransa ilə İranın Azərbaycan, Türkiyəyə qarşı açıq düşmənçiliyi davam edir və bu, təsadüfi deyil. İran rejimi vaxtla Amerika, Fransa və bir sıra Qərb dövlətləri tərəfindən təşkil olunub. Dünya müsəlmanlarının ekseriyyətini təşkil

Birləşmiş Ştatlarına ciddi dəstək verdiklərini etiraf etmişdi. Hazırda İran rejiminin yıxılmasını Amerikadan böyük təkidlə istəyən İsraildir".

T.İrfan vurğulayıb ki, indiki halda etirazların rejimi dəyişdirəcəyinə inanmaq çətinidir: "Bu məsələdə həlledici qüvvə xalq yox, İran rejimini quran və idarə edən xarici qüvvələrdir. Mehz Qərbin razılığı gəlməməsinin nəticəsidir ki, xalqın içindən liderlər də çıxmır, etirazlar təmərküzləşmir. Əgər Qərb dövlətləri İran rejiminin gətməsində ortaq məxrəcə gəlsələr, 6 ay ərzində rejimin devrilməsi baş tuta bilər. Əks halda kütləvi edamlar davam edəcək və bir müddət sonra üsyanlar yatırılacaq. Heç bir islahat da baş verməyəcək. Son olaraq deyim ki, Azərbaycan qarşı İranı təhrik edən Fransadır. Ermənistanı təhrik edən isə hər ikisidir. İranın Azərbaycana və Türkiyəyə qarşı çıxması Fransanı və türk düşməni olan Yunanıstan kimi dövlətləri bir növ məcbur edir ki, onlar İrana gizli dəstək versinlər. İran rejimi Azərbaycan müstəqil olandan bu yana güneyli soydaşlarımıza təzyiq edir, hüquqlarını pozur".

İsmayıl Qocayev

İsmayıl Qocayev

Prezident İlham Əliyevin Naxçıvana təyin etdiyi xüsusi səlahiyyətli nümayəndə Fuad Nəcəfli vəzifəsinin icrasına başlayıb. O, sırası naxçıvanlılarla görüşüb və onların şikayətlərini dinləyib.

Həmçinin Muxtar Respublikanın memurları ilə toplantı keçirib. Kəngərli rayonunda insanlarla görüşən Fuad Nəcəfli yerlərdə memurlar tərəfindən vəzi-

Fuad Nəcəfli doğru yoldadır

Naxçıvanla bağlı xoş xəbərlərin sayı artacaq

fələrdən sui-istifadə hallarının olduğunu, vətəndaşların hüquqlarının pozulduğunu, sahibkarlıq fəaliyyəti üçün maneələrin yaradıldığını qeyd edib. F.Nəcəfli problemlərin qısa müddətdə aidiyyəti dövlət qurumları ilə birlikdə araşdırılıb həll olunacağını bildirib. Fuad Nəcəfli dekabrın 28-də Əlahiddə Ümumqoşun Ordunun qərargahında olub. Müdafiə nazirinin müavini, Əlahiddə Ümumqoşun Ordu komandanı general-polkovnik Kərəm Mustafayev Muxtar Respublikanın etibarlı müdafiəsinin təmin olunması istiqamətində həyata keçirilən tədbirlərdən danışdı. Səlahiyyətli nümayəndə Prezident, müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin ordu quruculuğuna göstərdiyi diqqət və qayğıdan danışdı. Bundan sonra da Muxtar Respublikanın təhlükəsizliyinin təmin edilməsi və müdafiə potensialının daha da gücləndirilməsi istiqamətində lazımi addımların atılacağını diqqətə çatdırıb. Əlahiddə Ümumqoşun Ordunun Təlim-Tədris Mərkəzi ilə də tanış olan Prezidentin səlahiyyətli nümayəndəsi Fuad Nəcəfliyə müxtəlif sinif otaqları, simulyasiya mərkəzi və trenajorlar zalı barədə ətraflı məlumat verilib.

Ehtiyatda olan polkovnik, hərbi ekspert Üzeyir Cəfərov "Şərq"ə bildirib ki, Fuad Nəcəfli çox rahatlıqla Naxçıvandakı problemin həlli istiqamətində addımlar ata bilər. Ekspert vurğulayıb ki, əsas odur ki, xüsusi nümayəndənin istəyi var və doğru yoldadır: "Daim nəzərə alınmalıdır ki, Naxçıvan blokada şəraitindədir. Ona görə

də Fuad Nəcəflinin Naxçıvan Əlahiddə Ümumqoşun Orduda olması, hərbcilərlə mühum görüş keçirməsi, vəziyyətlə yaxından tanış olması çox vacib idi. Fuad Nəcəflinin əsas vəzifələrindən biri də mövcud durumla bağlı Prezidentə, Ali Baş Komandana məlumat verməkdir. Dövlət Sərhəd Xidmətinin general-leytenantı Niyaməddin Tağıyev Naxçıvan Sərhəd Diviziyasının komandanı vəzifəsindən çıxarılaq Mərkəzi Aparata Baş İdarə rəisi təyin olundu. Eyni zamanda Naxçıvan Daxili İşlər Nazirliyinə polkovnik Süleyman Nəmetov təyinat aldı. Şübhəsiz, Əlahiddə Ümumqoşunda da dəyişikliklə bəddür. Təxmin edirik ki, gələn ilin yanvar ayında Naxçıvan ordusunda mühüm yeniliklər baş tutacaq. Çünki kifayət qədər tənqidi faktlar olub, problemlər gündəmə gətirilib. O baxımdan Fuad Nəcəflinin Naxçıvanın təhlükəsizliyinə cavabdehlik daşıyan şəxs kimi hərəkətləri və söylədiyi fikirlər çox önəmlidir. Onun Naxçıvan Əlahiddə Ümumqoşun Ordusunun komandanlığı ilə görüşündə diqqətçəkən məqamlardan biri odur ki, həm Kərəm Mustafayevin özü, həm də tabeliyində olan bütün zabıtlar artıq hərbi geyim qaydalarına əl gəzdiriblər. Formada dövlət atributlarının gəzdirilməsi, bayrağın sağ çiyində müəyyən olunmuş yerdə əks olunması, solda "şevron"un yerinin dəyişdirilməsi diqqət çəkirdi. Həmi bilir ki, bu məsələlər uzun müddət mediada, sosial şəbəkələrdə müzakirə predmetinə çevrilirdi. Ümid edirik ki, Naxçıvanla bağlı xoş xəbərlərin sayı artacaq".

Prezident İlham Əliyev Qərbi Azərbaycan icmasının ziyalıları ilə görüşündə həm tarixi aspektdə, həm də siyasi müstəvidə bir sıra mühüm məqamları açıqladı. Bu görüş bizə deməyə imkan verir ki, ən böyük qaydığımız Qərbi azərbaycanlıların tarixi torpaqlarına dönməsi olacaq. Qərbi Azərbaycan bizim tarixi torpağımızdır.

Əfşuslar olsun ki, ötən əsrin 80-ci illərinin sonunda erməni

"Cümhuriyyət dövründə də İrəvandan Azərbaycana köç olub"

Dilqəm Əhməd: "1828-ci ildən bu yana İrəvan bölgəsindən köçə məruz qalan, öldürülən insanlarımızla bağlı kitablar hazırlanmalıdır"

millətçiləri baş qaldırdılar və sovet hökumətinin dəstəyi ilə həm Qarabağda, həm də Qərbi Azərbaycan torpaqlarında xalqımıza qarşı növbəti cinayətə əl atdılar. Azərbaycanlılar qısa müddətdə, təxminən 3 il ərzində doğma yurd-yuvalarından - Qərbi Azərbaycandan deportasiya edildilər. İşgencələrə məruz qaldılar, bir çoxları öldürüldü. Sonuncu kəndimiz Nüvədi 1991-ci ilin avqustunda deportasiyaya məruz qaldı. Həlbuki indiki Ermənistan adlı ölkənin 300-dən çox şəhər və kəndində azərbaycanlılar yaşayıblar. O baxımdan dövlət başçısının Qərbi Azərbaycan icmasının ziyalıları ilə görüşündə çıxışı həmin torpaqlara qayıdışın yol xəritəsidir. Prezident öz çıxışı ilə Qərbi Azərbaycan icmasının ziyalıları qarşısında bir sıra mühüm vəzifələr də müəyyənləşdirdi. Ölkə başçısı vurğuladı ki, Azərbaycan həqiqətləri dünya ictimaiyyətinə çatdırılmalı və Qərbi Azərbaycan icması bu işləri daha məqsədyönlü şəkildə, nəticəyə hesablanmış tərzdə aparmalıdır.

Məlumat üçün əlavə edək ki, millət vəkil, Sosial Tədqiqatlar Mərkəzinin sədri Zəhid Oruc Qərbi Azərbaycan icmasının qaydışı üçün "Deportasiya reyestrini"nin yaradılmasını təklif edib.

Azərbaycanın mühacirət tarixinin tədqiqatçısı, araşdırmaçı-jurnalist, "Çap-par" jurnalının baş redaktoru Dilqəm Əhməd Prezidentin Qərbi Azərbaycan icmasını ziyarət etməsini və çıxışını olduqca təqdirəlayiq hal kimi dəyərləndirib. Qərbi Azərbaycanı ziyarət edən və çıxışını bildirdi ki, o da həmin görüşdə iştirak etmək arzusunda olub: "Prezidentin İrəvan məsələsini mütəmadi gündəmə gətirməsi çox doğrudur. Bu gün həmin torpaqlar bizdə deyil, amma bu və ya digər şəkildə Azərbaycan türklərinin tari-

xi torpaqlara qayıtməsi vacibdir. Şübhəsiz ki, İrəvan bölgəsindən olan ziyalılarımız, tarixçilərimiz məsələni hər zaman gündəmdə saxlayıblar. İstər icamamızın sədri Əziz Ələkbərli olsun, istərsə də Nazim Mustafa kimi tarixçilərimiz mövzularımızla bağlı dəyərli əsərlər qələmə alıblar. Sistemli şəkildə dövlət dəstəyi ilə tədqiqat aparılması daha vacibdir. Məsələn, 1948-1953-cü ildə deportasiyaya məruz qalan şəxslərin ekseriyəti son illərə qədər yaşayırdılar. Onların videogörüntüləri, xatirələri, sənədləri qorunmalı idi. Bəlkə də fərdi şəkildə edənlər vardı. Mənim də qohumlarım arasında bu faciəyə məruz qalanlar olub. Bir neçə sənədi qoruyub saxlaya bilmişəm. Aralarında köçürülmə bileti də var. Mənim özüm İrəvanda doğulmuşam, 1988-ci ildə ailəmiz köçə məruz qalıb. 1948-1953-cü illərin deportasiyası ilə bağlı edilməyənləri 1988-1989-cu ildə köçürülənlərlə bağlı etmək olar. Şübhəsiz ki, reyestrin yaradılması gərəklidir".

D.Əhməd vurğulayıb ki, 1828-ci ildən bu yana İrəvan bölgəsindən köçə məruz qalan, öldürülən insanlarımızla bağlı kitablar hazırlanmalıdır: "Cümhuriyyət dövründə də İrəvandan Azərbaycana erməni zülmünə görə köçlər olub. Hansı kəndlərimiz yox edilib, nə qədər insan məhv edilibsə, sistemli şəkildə tədqiq edilməlidir. Sənədi filmlər çəkilməlidir. Məsələn, bir neçə il əvvəl Füzuli Sabiroğlu İrəvan məhəlləri ilə bağlı silsilə sənədi filmlər çəkdi. Dövlət dəstəyi olarsa, daha yaxşılari da çəkilə bilər. Mən şəxsən bizi İrəvanlı kimi cənab Prezidentə bu mövzunu gündəmə saxladığına görə təşəkkür edirəm. Onun "biz tarixi torpaqlarımıza qayıdacağıq" vədinə ürkədən inanıram".

İsmayıl Qocayev

son əlaməti kimi də başa düşülür. Ankara Qarabağ müharibəsinin yekununda Cənubi Qafqazda genişlənən siyasətə sahiblənir. İran Türkiyə daxilində çaşqınlıq yaratmaq, Ankaranın Cənubi Qafqazdakı siyasi, hərbi-strateji maraqlarına zərbə vurmaq üçün kəşfiyyat alətlərindən istifadə edir. Türkiyə və İran həm Fələstin məsələsində, həm Suriya və İraqda toqquşan maraqlara sahibdir. Hərçənd ki, hər iki ölkənin rəsmi mövqeyində Fələstinə dəstək bəyanatları var".

Ekspertin qənaətinə, İranın kəşfiyyat planları sırasında İsraili diplomatların öldürülməsi, onların qaçırılması ssenariləri yer almaqdadır: "Tehran bu missiyanı Türkiyədəki İsraili-

Terror yönünü dəyişir

Son proseslər göstərir ki, Tehran bütün körpüləri yandırır

İsmayıl Qocayev

Türkiyənin Van vilayətində həyata keçirilmiş əməliyyat zamanı 5 terrorçu tutulub. Daxili işlər naziri Süleyman Soyul Vandakı əməliyyatla bağlı çıxış edərkən deyib ki, terrorçuların yaşadığı yerlərdə aparılan xətəri nəticəsində müxtəlif silah və sursatlar, əl qumbaraları və partlayıcı qurğular ələ keçirilib.

Bununla da növbəti terror aktının qarşısı alınıb. Vanda təhlükəsizlik qüvvələrinin uzun müddətli təqib etdiyi terrorçular təxribatlara hazırlaşmış və terror törətmək üçün əmri İranın Kələş şəhərindən alıblar.

Siyasi şərhçi Aşkın Kərimov "Şərq"ə açıqlamasında bildirib ki, İranın Türkiyə ərazisini kəşfiyyat poliqonu kimi görməsinin səbəblərini və hədəflərini analiz edərkən bir neçə istiqamətə diqqət yetirmək lazımdır. Ekspertə görə, İranın xarici siyasətindəki siyasi islamın radikal şüəlik xətti ana məzmunudur. Tehran hər vaxtla qonşu ölkələrdə, Yaxın Şərqdə genişlənən ambisiyalarında hədəflərə çatmaq vasitəsi kimi həmin ideologiyayı yayır: "Bu mənada İranın Türkiyədəki kəşfiyyat fəaliyyəti son illərin məhsulu deyil, bu kök 1990-cı illərə qədər gedib çıxır. Türkiyə dünyəvi ölkə olmasına baxmayaraq, müsəlman dünyasını parçalamağa qarşı oxları neytrallaşdırmaqdan ötrü islamın vahid birləşdirici ideallarını təkmilləşdirərək onu siyasətə gətirir. İranın sabitliyi poza biləcək davranışları Ankaranı, Türkiyənin "Ərəb baharı"nın müsəlman dünyasında yaratdığı çaşqınlıq fonunda birləşdirici dini ideyalarla çıxışı Tehranı

qıcıqlandırır. Qarşılıqlı etirazlar və toqquşan maraqlar Türkiyə ilə İranı nüfuz uğrunda uzunmüddətli rəqabətə kökləyir. İki ölkənin böyük ticarət həcmi və perspektiv üçün zəngin imkanları olsa da, münasibətlərin ümumi xarakteri qarşılıqlı şübhə və rəqabət əsasında müəyyən edilib. İranın xüsusi xidmət orqanlarının qayəsi Türkiyədəki sekulyar təsisatı zəiflətmək, siyasi şüəliyə əsaslanan hərəkəti

İran Ankaranın Cənubi Qafqazda söz sahibinə çevrilməsinə qarşı kəşfiyyat alətlərindən istifadə edir

gücləndirmək məqsədi daşıyır. Hərçənd ki, Tehran hədəflərinə çatmaqda aciz görünür. İkincisi, Tehranın global arenadakı molla rejiminə müxalif iranlıları təqib etmək, onları qaçıрмаq planını işə salması Türkiyəyə də təsirsiz ötüşmür. İranın hədəflərinin siyahısında Ankaranın təhlükəsizliyinə zəmanət verdiyi iranlıları oğurlayıb Tehran rejiminin cəbr aləti qarşısında cəzalandırılması ayrıca bir məzmun kimi keçir".

A.Kərimov vurğulayıb ki, Türkiyənin İsrailə yaxınlaşması bu iki ölkənin "Ərəb açılışı" fonunda da proqressiv nəticələr qazandırır. Bununla paralel olaraq həm Ankara, həm də Təl-Əviv Cənubi Qafqazdakı mövqelərini bərkidir: "İranın regional sülh nizamını dəyişmək ambisiyaları ilə təhdidlər yağdırması həm İsrail, həm Türkiyə, həm də Azərbaycanı qayğılandırır. İran casuslarının Türkiyədə ələ keçirilmələri tendensiyası Ankara və Tehran arasında Cənubi Qafqaz uğrunda rəqabətinin qızışmasını

lərə qarşı da oxla çevirməkdə maraqlıdır. Bununla da İslam Respublikası Türkiyənin etibarını sarsıtmaq, onun təhlükəsizliyinə qərantıya verə bilən ölkə olmaması təəssüratını yaratmağı hədəfləyir. Türkiyə ilə İran arasındakı gərginliyi daha çox iqtisadi məsələlərlə əlaqələndirmək olar. Türkiyə Cənub Qaz Dehlizi, Rusiya ilə enerji layihələri vasitəsilə, Türkmənistan qazının Avropaya ixracı ehtimallarında tutduğu mövqe ilə, iqtisadi parametrlər üzrə Tehranın regiondakı profilini aşağı sala biləcək strateji potensiallarını çoxaldır. Türkiyə Qərbi ölkələrinin İrana qarşı total sanksiyalarını özünün iqtisadi səmərəsi üçün hesablayır. İrana qarşı ağırlaşan embargolar səbəbi ilə bu ölkədən aldığı qazın qiymətini aşağı salmağa çalışır. Tehran işə satış üçün münbit ölkəni əldən buraxmamaq üçün ixrac qiymətində ucuzlaşmaya getmək məcburiyyətini qəbul edir. Tehranın Ankaraya qarşı kəşfiyyat diapazonu Türkiyəni İranın iqtisadi rıçaqlarından istifadədə davamlı olması üçün təzyiq kimi də şərh edilə bilər. Türkiyə ilə İran aralarındakı rəqabətli mühiti ikitərəfli münasibətlərdə sürətlə daralınan ticarət əlaqələrini kompensasiya etməklə nisbətən yaxınlaşdırıla bilər. Lakin bu, strateji rəqabətin dostluqla əvəzlənməsi üçün əsas ola bilməz. Ona görə də İranla Türkiyənin nüfuz savaşını Yaxın Şərqdə, Cənubi Qafqazda daha da qabarıqlaşacaq. Ankara təcə ölkə daxilində deyil, Yaxın Şərqdə də İranın agentura şəbəkəsi ilə üz-üzə gəlir. Lakin MIT-in üstün zəkası, İsrail kəşfiyyatı ilə koordinasiya Tehranı məqsədinə çatmağa qoymur".

Gələn il ölkədə dərman qıtlığı yarana bilər

Bu isə "qara bazar"ın formalaşmasına gətirib çıxaracaq

Azərbaycan Respublikasının Tarif (qiymət) Şurasının dekabrın 28-də keçirilən iclasında dərman vasitələrinin qiyməti ilə bağlı qərarlar qəbul edilib.

Bu qərarla əlaqədar Tarif (qiymət) Şurasına sorğu ünvanlayıb.

Sorğumuza cavab olaraq Şuradan bildirilib ki, böyük sosial əhəmiyyət kəsb edən dərman vasitələrinin qiymətlərinin tənzimlənməsi prosesi davam etdirilir. Şurasın dekabrın 28-də keçirilən növbəti iclasında dövlət qeydiyyatına alınan daha 149 dərman vasitəsinin qiyməti təsdiq olunub və bununla da qiymətlərin tənzimlənməsinə dərman vasitələrinin sayı 13 min 642-yə çatıb.

Dövlət tənzimləməsinin məqsədi iqtisadi əsaslar olmadan qiymətlərin bahalaşmasının qarşısını almaq və optimal qiymətlərin, yeni əhalinin dərman vasitələri ilə etibarlı təchizatına və səhiyyəli subyektlərinin ağılabatın rentabelliyyəni imkan verən minimal qiymətlərin tətbiqinə nail olmaqdır.

Bununla yanaşı, son zamanlar baş verən global geosiyasi hadisələr, enerji daşıyıcılarının bahalaşması, xammalın və qablaşdırma materiallarının qiymətinin və ölkəyə dərman vasitələrinin idxalında logistika xərclərinin kəskin artması bəzi dərman vasitələrinin qiymətinə yenidən baxılması zərurəti yaradıb. Qeyd edilən məsələlər, həmçinin dərman təchizatında fasilələrin yaranmasına səbəb olur.

Dərman qıtlığının qarşısının alınması və əhalinin etibarlı təchizatının təmin olunması məqsədilə idxalçı şirkətlər mövcud qiymətlərə yenidən baxılması üçün Tarif (qiymət) Şurasına müraciət edilib.

Əhalinin sağlamlığı baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb edən, idxalı iqtisadi cəhətdən səmərəli olmayan dərman vasitələri üzrə etibarlı təminat məqsədilə Səhiyyə Nazirliyinin rəyi də nəzərə alınmaqla 202 dərman vasitəsi

"Ona görə də dövlət bu məsələlərdə son dərəcə ehtiyatlı və diqqətli olmalıdır. Məsələ dövlətlə yanaşı ictimaiyyət nümayəndələri və medianın da nəzarətində olmalıdır"

nin qiymətinə yenidən baxılıb.

Ekspertlərin fikrincə, əsas problem dərmanların qiymətlərinin tənzimlənməsi məsələsində ortaya çıxır. Yeni Tarif Şurasında bu məsələnin tənzimlənməsi doğru addım deyil. Tarif Şurasının dərmanların qiymət tənzimlənməsi siyasəti yarasızdır. Çünki qiymətlər molekulara və istehsalçı ölkələrə görə dəyişir. O bildirib ki, problemi aradan qaldırmağın əsas yolu xarici dərman şirkətlərinin bazara çıxışına imkan yaradılmalıdır.

İqtisadçı-ekspert Fuad İbrahimli isə hesab edir ki, dərmanların qiymətlərinin dövlət tərəfindən tənzimlənməsi ilk növbədə bu sahədə möhtəkirliyin qarşısını almağa hesablanıb: "Azad bazar iqtisadiyyatında qiymətlər bazar münasibətləri çərçivəsində tənzimlənə bilər. Dövlətin müdaxiləsi məqsəduyğun hesab olunmur. Amma bir reallıq var ki, son vaxtlar bazar münasibətlərində sünü qiymət artırılması halları baş alıb gedir, xüsusən də ölkəyə idxal olunan dərmanların satışında qeyri-qanuni yollarla istifadə olunurdu. Dərmanların bahalılığı əhali üçün ciddi çətinliklər yaradır. Bu baxımdan bu məsələyə dövlətin müdaxiləsi başadüşüldür. Yeni sünü qiymət artımına qarşı mübarizə kontekstində Tarif Şurasının dərman

qiymətlərinin tənzimlənməsi ilə bağlı qərarının vətəndaşların maraqlarına uyğun olduğuna ümid edirik".

Ekspertin sözlərinə görə, inhisarçılıq elementləri olan sahələrdə hökumətin öz rıçaqlarından istifadə edərək istehlak səbətinə daxil olan birinci dərəcəli məhsullara müdaxiləsi qiymət əmələgəlmə prosesinə müsbət təsir edir: "Azərbaycanın dərman bazarında isə vəziyyət acınacaqlıdır. Ölkəyə idxal olunan bir çox dərmanların qiymətini idxalçı maya dəyərindən 5 dəfə artırıq qiymətə satır. Bu halda isə dövlətin prosesə müdaxiləsi vacibdir. Tarif Şurasının qeyd etdiyi 149

dərmanın siyahısı məndə olmadığı üçün konkret tənzimləmə ilə bağlı fikir dəyə bilmərəm. Ümumilikdə onu dəyə bilmərəm ki, qiymətlərin tənzimlənməsi ölkəyə idxal olunan məhsulun gömrük və digər xərcləri çıxılıb rəsmiləşdikdən sonra məhsul istehsalçı ölkədən alındığı qiymətlərlə müqayisə olunmalı və maksimum iki dəfə artırıqla satılmalıdır. Məhsulun yerli bazarda baza qiymətindən iki dəfə baha satılması bazar iqtisadiyyatı deyil, bu artıq anormalıq və ya sünü qiymət artımıdır".

Tarif Şurasının qiymət tənzimləməsinin ölkədə dərman qıtlığı yaratması ilə bağlı iddialara gəldikdə isə ekspert bu təhlükənin real olduğunu deyib. Onun sözlərinə görə, dövlətin müəyyən etdiyi dərman tənzimləməsi idxalçılara sərf etmədiyi zaman idxalçı monopolistlər sünü qıtlıq yaranmasına zəmin yaradacaq: "Bu isə eyni zamanda "qara bazar"ın formalaşmasına gətirib çıxaracaq. Ona görə də dövlət bu məsələlərdə son dərəcə ehtiyatlı və diqqətli olmalıdır. Məsələ dövlətlə yanaşı ictimaiyyət nümayəndələri və medianın da nəzarətində olmalıdır. Problemin daim gündəmdə saxlanılması işbazların özbaşınalılığını məhdudlaşdırmağa xidmət edəcək".

Şəymən Bayramova

Tədbirlər davamlı olacaq

"Media Menecmenti" təlim proqramının bağlanış mərasimi keçirilib

Medianın inkişafı Agentliyi (MEDIA) və ADA Universitetinin inkişaf və diplomatiya institutunun birgə təşkilatçılığı ilə 3 moduldan ibarət olan "Media Menecmenti" təlim proqramının üçüncü modulu və bağlanış mərasimi keçirilib.

"Şərq" xəbər verir ki, "Audiovizual media menecmenti" mövzusunda keçirilən üçüncü modulda Litva Baş nazirinin mədəniyyət üzrə ictimai müşaviri Ornela Ramasauskaitė çıxış edib.

O iştirakçılara "Audiovizual mediada tendensiyalar, istehlakçılar və texnologiyeniiliklər", "Audiovizual media subyektlərinin idarə olunması: Ənənəvi və müasir dövrdə üsullar və alətlər", "Effektiv proqram siyasətinin qurulması" və s. kimi mövzularda təlim keçib, qeyd olunan iştirakçılarda geniş fikir mübadiləsi aparılıb.

Daha sonra "Media Menecmenti" təlim proqramının bağlanış mərasimində çıxış edən Medianın inkişafı Agentliyinin İcraçı direktoru Əhməd İsmayilov jurnalistlərin yaradıcı-innovativ potensialını

stimullaşdırmaq, xarici təcrübəyə əsaslanan nəzəri biliklərini artırmaq və yerli mediada tətbiqini reallaşdırmaq, bu istiqamətdə təcrübə mübadiləsinə həyata keçirmək üçün xarici mütəxəssislərin cəlb edilməsiylə təlimlərin keçirilməsinin əhəmiyyətindən bəhs edib:

"Bu tədbirə əslində təlim yox, təcrübə, fikir mübadiləsi də dəyə bilər. Proqramın əsas məqsədi ənənəvi və rəqəmsal media ilə işləyərək daha keyfiyyətli məzmunun yaradılmasına, jurnalistika sahəsində yaranan yeni imkanların və mediada yeni tendensiyaların öyrənilməsinə, rəqəmsal media sahəsində peşəkar vərdişlərin inkişaf etdirilməsinə töhfə verilməsi olub. Bu cür tədbirlər davamlı olacaq".

Sonda təlim iştirakçılarna sertifikatlar təqdim olunub. Sertifikat alanlar arasında "Report" İnformasiya Agentliyinin baş redaktoru Murad Əliyev də var.

Qeyd edək ki, dörd gün davam edən təlim proqramında 60-dan çox media məneceri iştirak edib.

Aygün

Ermənistan anti-Rusiya siyasətini açıq müstəviyə keçirir

Qarabağdakı silahlı ermənilərin ciddi təxribatlar törədə biləcəyi istisna deyil

"Ermənistan Baş naziri Nikol Paşinyan "Azərbaycanın hərbi əməliyyatlar hazırladığını, bunu həm də Qarabağda planlaşdırdığını iddia etmək üçün ilk şərtlər var" iddiasını irəli sürüb".

Bu barədə politoloq Asif Nərimanlı "Şərq"ə açıqlamasında deyib. Ekspert bildirib ki, Baş nazir bununla Təhlükəsizlik Şurasının katibi Armen Qriqoryanın "Rusiya Azərbaycanı yeni əməliyyata sövq edir" iddiasını bir qədər yumşaq formada davam etdirib: "Son proseslər fonunda İranın siyasətində bir xətt aydın seziilir. Ermənistan anti-Rusiya siyasətini açıq müstəviyə keçirir. Qərbə yönələn siyasi oriyentasiyasını inkişaf etdirir. Bakını Moskva ilə eyni səbəbə qoymaqla Azərbaycan-Ermənistan münasibətlərində Qərbin ləvəvandan yana siyasətini təmin etməyə çalışır. Ekspertlərə görə, Paşinyanın "Azərbaycan əməliyyatına hazırlaşır" iddiası da Laçın yolunda baş verənlər fonunda beynəlxalq diqqəti Qarabağda "humanitar" fəlakətə yönəltməyə hesablanıb. Lakin bu, həm də prosesin inkişafı istiqamətində müəyyən edir: Ermənistan "Qarabağda "humanitar fəlakət" iddiasını BMT Təhlükəsizlik Şurasının iclasında müzakirəyə çıxara biləcəyi də, praktik nəticə əldə edə bilmədi. Prezident İlham

Əliyev Ermənistan və dəstəklərinin növbəti cəhdə hazırladığını bildirdi. TŞ-də yenidən müzakirələrin keçiriləcəyi gözlənilir. Hərçənd, Moskvanın sülhməramlılarını yerləşdirdiyi bölgəyə müdaxiləyə veto hüququnu qoymaq, eləcə də Bakının razılığının vacibliyi əmli növbəti cəhdin də praktik nəticəsinin olacağı ehtimalını azaldır. Bu situasiya fonunda Qarabağda mümkün müharibənin başlanması Ermənistanı imkan verəcək ki, Azərbaycana qarşı ittihamlar irəli sürsün. Həmçinin Rusiyanın Qarabağda təhlükəsizliyi təmin edə bilmədiyini iddia etsin. Eyni zamanda BMT missiyasının bölgəyə göndərilməsi zərurətini əsaslandırır. Bu baxımdan, Qarabağdakı silahlı ermənilərin ciddi təxribatlar törədə biləcəyi istisna deyil".

İsmayıl

Mədənlərdə qeyri-qanuni fəaliyyət dayandırılıb

Artıq "Vallex" qrupunun zənginləşməsi baş vermir

"Artıq 17 gündür ki, "Dəmirli" (Kaşen) mis-molibden yatağının yirtıcı istismarı aparılmır. 17 gündür ki, kükdü dioksid, ağır metallar və digər zərərli maddələr havaya, torpağa və suya atılmır".

Bunu politoloq İlyas Hüseynov deyib. Analitik bildirib ki, artıq medənlərdə qeyri-qanuni iqtisadi fəaliyyət həyata keçirilmir: "Beləliklə, Ermənistanın keçmiş Prezidenti Serj Sarkisyanın keçmiş ortağı və sponsoru olan "Vallex" qrupunun zənginləşməsi baş vermir. Bununla yanaşı, "Müharibə partiyası"ı gəlirlərdən də məhrum olub. Çirkli pulların yuyulması üzrə ekspert Ruben Vardanyan Qarabağa humanitar xarakterli yüklərin tranzitinə mane olur. O, sadə insanların iztirablarına qətiyyəni əhəmiyyət vermir. Regionda sülhə olan kövrək ümidi pozmaq üçün əlindən gələni edir. Gələcəkdə siyasi sıçrayış və tramplin kim hazırkı vəziyyətdən istifadə edir. Özünü "cəsur döyüşçü" kimi göstərməyə çalışır. Həmçinin dünya erməniliyini "materiallarla" təmin

etmək missiyasını yerinə yetirir. Əfsuslar ki, beynəlxalq ictimaiyyət Ruben Vardanyanın vəhşiliklərinə səssiz qalır. Onun fransız sponsorları bölgəyə mifik "beynəlxalq sülhməramlıların" daxil edilməsi tələblərini əsaslandırmaq üçün "blokada" və "humanitar fəlakət" povestini alovlandırırlar. Baş verənlər beynəlxalq sponsorların dəstəyi ilə klan-mafiya rejiminin məkanına çevrilmiş Qarabağın "boz yurisdiksiya zonası"ndan çıxmağa başlayacağı günü daha da yaxınlaşdırır".

İsmayıl

Suriyada da çözüm olacaq

Moskva və Ankara birgə işləmə vərdişinə yiyələnib

Ötən gün Moskvada Rusiya-Türkiyə-Suriya müdafiə nazirlərinin üçtərəfli görüşü keçirilib. Görüşdə adları çəkilən ölkələrin kəşfiyyat rəhbərləri də iştirak ediblər. Türkiyənin milli müdafiə naziri Hulusi Akar deyib ki, həmkarları ilə üçtərəfli görüşdə Suriya və regiondakı durumun ən qısa müddətdə müsbət istiqamətdə inkişaf etməsi, sülhün, sabitliyin təmin olunması üçün hansı addımların atılmasının lazımı olduğu müzakirə edilib.

Bildirib ki, Moskvada keçirilən görüşdə məsələ ilə bağlı Türkiyənin mövqeyi ortaya qoyulub. Akarın sözlərinə görə, iclasda müzakirə edilən ən əsas məsələlərdən biri terrorla mübarizə olub: "Başda Suriya və İraq olmaqla bütün qonşularımızın ərazi bütövlüyünə, suverenliyinə hörmət etdiyimizi, yeganə məqsədimizin terrorla mübarizə olduğunu və başqa bir məqsədimizin olmadığını bildirdik. Suriya üçün təhdid olan PKK/YPG və İŞİD kimi terror təşkilatlarına qarşı mübarizəmizi davam etdirəcəyimizi ifadə etdik. Ölkəmizin, millətimizin və sərhədlərimizin təhlükəsizliyi üçün səy göstərdiyimizi söylədik".

Rusiya, Türkiyə və Suriyanın müdafiə nazirliklərinin rəhbərləri Moskvada keçirilən danışıqlarda birgə üçtərəfli komissiyanın yaradılması barədə razılığa gəliblər.

Bu barədə "Əl-Cəzirə" telekanalı məlumat yayıb.

Görüşdə Suriyada beynəlxalq yolların açılması və Türkiyə mallarının ölkə ərazisindən keçməsi müzakirə olunub. Tərəflər, həmçinin suriyalı qaçqınların öz

yerlərinə qayıtmasını asanlaşdırmaq üçün birgə mexanizm barədə razılığa gəliblər.

Türkiyənin milli müdafiə naziri həmçinin deyib ki, qarşıdakı günlərdə həyata keçiriləcək addımlar regionda, Suriyada sülhün və sabitliyin təmin olunmasına ciddi töhfə verə bilər: "Üçtərəfli müzakirələrin davam etməsi ilə bağlı razılığa gəldik. Arzumuz ən qısa müddətdə regionda sülhün və sabitliyin təmin olunmasıdır. Bunun üçün bu günə qədər elədiyimiz kimi bundan sonra da öhdəliyimizə düşəni yerinə yetirəcəyik". Türkiyənin xarici işlər naziri Mövlud Çavuşoğlu bildirib ki, Türkiyə və Suriya arasında danışıqlar terrorla mübarizəyə əngəl deyil. Nazirin sözlərinə görə, ABŞ və bəzi Avropa ölkələri görüşlərə qarşıdır. PKK/YPG-ni dəstəkləyənlər dialoqa qarşıdır". O, Suriya ilə ikinci təmasın nə zaman olacağı barədə suala da cavab verib: "Xarici işlər naziri arasında təmaslar üçün yanvar erkən bir tarixdir".

Politoloq Turab Rzayev "Şərq"ə

bildirib ki, Türkiyə ilə Rusiyanın maraqları fərqli olsa da, bəzən münasibətləri konflikt həddinə gəlsə də, Ankara düşünür ki, Moskva ilə bir sıra sahələrdə əməkdaşlıq mümkündür. Analitik xatırladı ki, Suriya, Li-viya, Aralıq dənizi və Qarabağ məsələlərində Türkiyə-Rusiya əməkdaşlığı müəyyən nəticələr verib: "Moskva ilə Ankara birgə işləmə vərdişlərinə yiyələnib.

Türkiyə indiki məqamda çalışır ki, Suriya hökuməti ilə əlaqələri bərpa etsin və bu sayədə Qərbin bölgədə "PKK dövləti" yaratmaq missiyası iflasa uğrayacaq. Hazırda bölgədə parçalanmış vəziyyətdən istifadə edən Qərb Yaxın Şərqdə öz qalıcı maraqlarını təmin etməyə çalışır. Məhz buna görə Çavuşoğlunun dediyi kimi, ABŞ və Avropa ölkələri Türkiyə-Suriya dialoqundan narahat olurlar. Ancaq Türkiyə, o cümlədən Rusiya və rəsmi Dəməşq ortaq məxrəcə gələrək Suriyanın ərazi bütövlüyünü təmin edə bilsələr, heç bir terrorçu "dövlət" qurulmayacaq. Ankara-Dəməşq arasında dialoq hələ istənilən səviyyədə deyil, ancaq yaxın dönmədə inkişaf edə bilər. Maraqlı məqam odur ki, Hulusi Akar Suriya hökuməti ilə görüşlərin antiterror əməliyyatlarına mane olmayacağını deyib. Bu da ondan xəbər verir ki, Ankara təmasların perspektivinə ümid edib hərbi əməliyyatları saxlamayacaq".

İsmayıl Qocayev

Fransanın Azərbaycanı fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Ann Buayon Xarici İşlər Nazirliyinə çağırılıb və Fransanın Avropa və Xarici İşlər Nazirliyinə ünvanlanmış etiraz notası qarşı tərəfə təqdim olunub.

Bu barədə Azərbaycan XİN-dən bildirilib.

Görüş zamanı Fransa hökumətinin zəruri cavab reaksiyasının olmaması fo-

dilməz olduğu bildirilib.

Fransanın erməni problemini bəhanə edərək növbəti Azərbaycanın, hətta kürd məsələsi üzərindən Türkiyənin də daxili işinə qarışdığını deyən siyasi şərhçi Fuad Abbasov "Şərq"ə bildirib ki, rəsmi Paris bu addımla

Hər təxribata bir nota verilməlidir

"Fransanın daxili işimizə qarışması yolverilməzdir"

nunda Fransanın müxtəlif siyasi qüvvələri tərəfindən Azərbaycana qarşı açıq böhtan və qərəz əsasında qurulmuş kampaniyanın genişlənərək davam etməsindən dərin narahatlıq ifadə olunub. Məktubda əks olunmuş iddialar qətiyyətlə rədd edilib.

Bu çərçivədə bir neçə gün əvvəl Fransa Parlamentində təmsil olunan siyasi qüvvələrin rəhbərləri adından Fransa Prezidentinə ünvanlanmış məktubda Azərbaycana qarşı əsassız ittihamlar səsləndirilməsinin, ölkəmizin suverenliyi və ərazi bütövlüyünə qəsd mahiyyətində addımlar atılmasına çağırış edilməsinin qəbulə-

digər ölkələrin qarşısında xarici siyasətinin problemi vəziyyətə gətirir: "Fransanın başlıca məqsədi nə Türkiyədəki kürdlərin, nə də Azərbaycandakı ermənilərin problemidir.

Onlar üçün əsas ölkəsində yaşayan erməni və kürd əsilli vətəndaşlarının səsinə ehtiyac duymasıdır.

Çünki Fransadakı erməni diasporu çox gücləndirilib və onların güclü lobbiləri var. Ümumiyyətlə, Fransa Morsiakdan, Jak Şirakdan tutmuş, bu gün Makrona qədər bütün Fransa liderləri başqa dövlətlərin işinə qarışmaqla məşğul olub.

Əvvəlki təcrübələr rəsmi Ankaranın Parisin çağırışla-

rına əhəmiyyət vermədiyini göstərir. Eləcə də Azərbaycan onlara reaksiya verməməlidir.

Çünki məsələlər bizim daxili problemimizdir. Bir dəfə Fransanın da iştirakı ilə Minsk qrupu deyilən bir beynəlxalq təşkilata Qarabağ probleminin həllini həvalə etdik.

Ancaq nəticədə 30 il ərzində heç bir nəticə əldə olunmadı. Bu təcrübədən yola çıxaraq rəsmi Parisin bizim daxili işimizə qarışması yolverilməzdir. Məncə, nota gecikib və çoxdan verilməli idi. Fransanın ölkəmizə qarşı etdiyi hər təxribata bir nota verilməlidir".

Nihat Müzəffər

Pensiya amnistiyası daha 3 il uzadılır

2018-ci ilin ikinci yarısınaqədər pensiya hesabında həttə ən kiçik məbləğ kapitalı olan vətəndaşlarımız da pensiya ala biləcəklər

Fərdi hesabında pensiya kapitalı olanlara 25 il staj hədiyyə edilməsi müddəti daha üç il uzadılıb. Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin məlumatına görə, hədiyyə edilən həmin 25 il siğorta stajının hər il üçün 1 il azaldılması 2023-cü ildən deyil, 2026-cı ildən tətbiq olunacaq.

Prezident İlham Əliyevin təsdiq etdiyi yeni qanun pensiya sistemində növbəti humanist yanaşmanın tətbiqinə, pensiya təminatına əlçatanlığın artırılmasına xidmət edən daha bir addımdır.

Belə ki, "Əmək pensiyaları haqqında" qanunda 2019-cu ilin əvvəlindən tətbiq olunan dəyişikliyə əsasən, fərdi hesabında 01.01.2006-cı ildən 01.07.2018-ci ilədək dövr üzrə hər hansı məbləğdə pensiya kapitalı olan pensiya yaşına çatan şəxsə avtomatik 25 il sosial siğorta stajı (pensiya hüququ qazanmaq üçün də minimum staj tələbi 25 ildir) hədiyyə edilir. Nəticədə o, həttə heç bir stajı olmadıqda belə, pensiya hüququ qazanır.

Hədiyyə edilən həmin 25 il siğorta stajının 2023-cü ilin əvvəlindən artıq hər il üçün 1 il azaldılması nəzərdə tutulurdu.

Məsələn, fərdi hesabında 01.01.2006-cı ildən 01.07.2018-ci ilədək dövr üzrə hər hansı məbləğdə pensiya kapitalı olan şəxsə 2023-cü ildə artıq 25 il yox, 24 il, 2024-cü ildə 23 il, 2025-ci ildə 22 il və s. staj hesablanacaqdı və lazım olan minimum 25 illik stajın qalan hissəsi isə pensiya yaşına çatmış şəxsədən tələb olunacaqdı.

Təsdiqlənən yeni qanun 25 il siğorta stajının hədiyyə edilməsi müddətinin 3 il uzadılmasını nəzərdə tutur. Yeni qeyd edilən 25 il siğorta stajının hər il üçün 1 il azaldılması artıq 2023-cü ildən deyil, 2026-cı ildən tətbiq ediləcək.

Yaşlı əhaliyə humanist yanaşmanın göstərməyi bəzən islahat yaxın 3 ildə daha 30 minə yaxın şəxsin onlara 25 illik staj hədiyyə edilməsi nəticəsində pensiya hüququ əldə etməsinə, pensiya təminatının əhatəsinin daha da genişləndirilməsinə imkan verəcək. Azərbaycan Prezidenti döən "Əmək pensiyaları haqqında" qanunda dəyişiklikləri təsdiq edib. Yeni dəyişikliklər pensiyaçılar üçün nə vəd edir?

Millət vəkili Vüqar Bayramov "Şərq" ə açıqlamasında deyib ki, mövcud qanunvericilikdə pensiya yaşına çatan və 2006-2008-ci illər aralığında kapital məbləğindən asılı olmayaraq fərdi şəxsi hesabının siğorta hissəsində pensiya kapitalı olan şəxslərin pensiya təyin edilərkən 2006-cı il yanvarın 1-dək olan siğorta stajı 25 il, 2023-cü ildən etibarən isə hər təqvim ili üçün 1 il azaldılmaqla hesablanır. Həmin güzəştin müddəti gələn ilin yanvarında başa çatdı. Döən təsdiq olunan dəyişikliklər ilə pensiya amnistiyası daha 3 il uzadılır: "Mövcud qanunvericiliyə əsasən, yaşa görə pensiya almaq üçün ya 25 il staj və ya minimum pensiya kapitalı tələb olunur. Ancaq əgər vətəndaş 2018-ci ilin iyulun 1-dək həttə 1 manat pensiya kapitalına malik olubsa, o, staj müddətindən asılı olmayaraq pensiya almaq hüququ əldə edir. Belə ki, bu zaman onun 2006-cı ilədək olan stajı 25 il hesab olunur. 2026-cı ildən sonra isə hər təqvim ili üçün 1 il azaldılmaqla hesablanır. Praktiki olaraq, bu dəyişikliklər ilə 2018-ci ilin ikinci yarısınaqədər pensiya hesabında həttə ən kiçik məbləğ kapitalı olan vətəndaşlarımız da pensiya ala biləcəklər. Bu baxımdan, sözügedən dəyişiklik pensiyaçıların sosial müdafiəsinin gücləndirilməsinə xidmət edəcək".

Şəymən

"Biz danışıqları Paşinyanla aparacağıq"

Xarici İşlər Nazirliyində ilin yekunlarına dair mətbuat konfransı keçirilib. Tədbirdə xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov hesablatla çıxış edib. XİN rəhbəri hesabat zamanı cari ildə baş verən siyasi hadisələrlə bağlı açıqlamalar verib. Verilən açıqlamalarla bağlı "Şərq" siyasi şərhçi Kənan Novruzovla söhbətlaşıb.

- Azərbaycan XİN rəhbəri "3+3" formatının faydalı olduğunu bildirib. Bu platforma işləyəcəkmi?

- Məlum format hələ qurulmayıb. Sadəcə olaraq Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan və Azərbaycan lideri İlham Əliyev "3+3" platformasının yaradılması ilə bağlı ideya irəli sürdülər. Sözügedən platformanın reallaşması regional təhlükəsizlik, sabitlik və sülhü təmin edə bilər. Digər tərəfdən kənar təhdidlərin də qarşısı alına bilər. Yeni xüsusilə Qərbin regiona müdaxiləsinə imkan verilməz. Əgər perspektivdə "3+3" formatı reallaşarsa, regionda Avropa ittifaqına bərabər bir qurum yaranı bilər. Həmçinin bu altılıq arasında biri-biri ilə yola getməyən ölkələr var. Məsələn, Ermənistanla-Azərbaycan, Gürcüstanla-Rusiya arasında münaqişələr mövcuddur. Eləcə də rəsmi Ankara, Tehran və Moskva arasında da dalağanmalar müşahidə edilir. Bu nöqtəyə-nəzərdən platformanın yaradılması region üçün çox önəmlidir. Lakin formatla bağlı Gürcüstanın tərəddüdləri var. Çünki onun ərazilər Rusiya tərəfindən işğal olunub. Bu səbəblə də rəsmi Tbilisi "Altılıq" platformasına qoşulmaq istəmir. İran tərəfindən isə məsələ ilə bağlı heç bir müsbət signal verilmir. Ona görə ki, "3+3" yaradılması həm də Zəngəzur dəhlizinin açılmasına kömək edəcək. Rəsmi Tehran da bunu istəmir. Rəsmi Bakı-İrəvan arasındakı müharibə vəziyyəti də "Altılıq" platformasının formalaşmasını ləalətdə qoyur. Ümumiyyətlə, sözügedən platformanın yaradılması üçün ilk növbədə Azərbaycanla Ermənistan arasında sülh müqaviləsi imzalanmalıdır. Bu müqavilənin imzalanması "3+3" formatı üçün təməl rolunu oynaya bilər.

- Rusiya Qarabağın "statusu" ilə bağlı məsələnin gələcək nəsilərə qalmasının təklif etmələ nəyə çalışır?

"Rusiya Xarici İşlər naziri Sergey Lavrov bu sözləri xeyli əvvəl də səsləndirmişdi. Əslində o "statusla" bağlı məsələ gələcək nəsilərə qalsın" söyləməklə regiondakı duyğun açılmış, minalar hələ də qalır və gələcək nəslə kimi bölgədəki gərginlik mühiti davam etməlidir" demək istəyir. Yeni Kreml bu vəziyyətdən istifadə edib, öz maraqlarını təmin etməyə çalışır. Azərbaycan tərəfi buna razı ola bilməz və olmadı. Nəticədə isə

Kənan Novruzov: "Vardanyanın başına bir iş gəlsə, Kreml məsuliyyəti üzərinə götürməyəcək"

Qarabağın "statusu"ndan söhbət gedə bilməz. Bu məsələni artıq həll etmişik və göstərmişik ki, heç bir "status" yoxdur. Ümumiyyətlə, bütün məsələləri mövcud nəslin həll etdiyini dəfələrlə sübut etmişik.

- Biz Amerikani özümüze həqiqətdən də tərəfdar kimi qəbul edə bilərikmi? Ağ Ev Azərbaycanla nəyə əsasən əməkdaşlıq edir?

- Ceyhun Bayramov da açıq şəkildə dedi ki, biz heç bir platformaya etiraz etmirik. Mən də məsələyə heç bir vasitəçilikdən imtina etməməliyə kontekstindən yanaşıram. Çünki bu imtina Ermənistanın əlini gücləndirir. İrəvana "kozır" verə bilərik. Ümumiyyətlə, ABŞ-nin də digər dövlətlər kimi Cənubi Qafqazda maraqları var. Azərbaycan Vətən müharibəsindən sonra regionda yeni realıq yaratmaqla, global siyasi oyuncuya çevrildi. Bu, Vaşinqton Bakının maraqlarını nəzərə almadan regionla bağlı maraqlarını təmin edə bilməz deməkdir. Yeni bu o demək deyil ki, Azərbaycan Amerikadan asılıdır. Yeri gəldikdə ABŞ bizimlə dil tapmağa çalışır. Digər tərəfdən bu il ABŞ Prezidenti Cozef Bayden İlham Əliyevə məktub ünvanlayıb. Sözügedən məktubda isə mühüm məqamlara toxunulub. ABŞ dövlət katibi Entoni Blinken bu məsələdə xüsusi fəallıq göstərir. Əgər rəsmi Vaşinqton Azərbaycanla dost olmaq istəyirsə, yekun sülh müqaviləsi ilə bağlı səmimi addımlar atmalıdır.

- Ermənistanın razılaşmaları ertələməkdə məqsədi nədir? Bu yubatma antiterror əməliyyatlarının başlanmasına səbəb ola bilərmi?

- Ermənistan Baş naziri Nikol Paşinyan Ukrayna-Rusiya müharibəsinin bitməsinə gözləyir. Çünki savaşın nəticəsi birbaşa Cənubi Qafqaza da təsir göstərəcək. Paşinyan düşünür ki, Rusiya müharibədə qalib gələrsə, sülh müqaviləsinə ehtiyac olmayacaq. İkinci tərəfdən Paşinyan, bəlkə də, müqavilənin imzalanmasını istəyir. Səsləndirdiyi bəyanatlar da bunu göstərir. Amma sual yaranır ki, o, tamamilə müstəqildir? Xeyr, ona təsir edəcək xeyli qüvvə mövcuddur. Rusiya, erməni lobbisi, diaspor və Ermənistan daxilindəki müxalifət Paşinyanın əl-qolunu bağlayır. Yekun sülh müqaviləsi imzalanarsa, Paşinyan hakimiyyətinə qarşı ciddi təhdidlər yaranı bilər. Ancaq o mütləq siyasi iradə göstərməlidir. Göstərməsə, daha çox məngənədə sıxılacaq. Antiterror əməliyyatlarına gəldikdə, bu, hər an üçün realdır. Xüsusən nəzərə almaq lazımdır ki, sülh müqaviləsinin imzalanması bir tərəfə, Ermənistan tərəfi tənqidatları da səngitmir. Bu tənqidatlar isə təkcə İrəvandan idarə edilmir. Ortda Rusiya, Qərb və s. faktorlar var. Lakin bizə tənqidatın kimin tərəfdarının fərqi yoxdur. Qarşımızda Paşinyan hakimiyyəti var və söhbətimizi də onunla aparacağıq. O, sabotaş cəhdlərinə son qoymasa, işimizi özümüz görməli olacağıq. Yeni "dəmir yumruq" bir daha

qalxacaq.

- XİN başçısı "Azərbaycana qərəzli mövqeyi olanların vasitəçiliyini qəbul etməyəcəyik" deməklə kimləri nəzərdə tutur?

- Əslində Ceyhun Bayramovun kimləri nəzərdə tutduğu çox aydındır. Burada Fransa və həttə Rusiyanın özü belə ola bilər. Müəyyən mənada keçmiş Minsk qrupunun fəaliyyəti dövründə kimlərin qərəzli olduğunu yaxşı gördük. Doğrudur, artıq realiaqlar dəyişib. Dediğim kimi, Vətən müharibəsindən sonra Azərbaycan beynəlxalq və regional siyasi aktora çevrilib. Bu isə bəzi dövlətlərin gözlərini açdı. Onların ekseriyəti bizim maraqlarımızla hesablaşmalı oldu. Fransa isə hələ də bizim maraqlarımızla barışmır. Çünki orada erməni lobbisinin ciddi fəaliyyəti var. Rəsmi Parisin vasitəçiliyinə qaldıqda, bizə qərəzli mövqeyə ortaya qoyaraq vaxtı uzaqdanlara ehtiyacımız yoxdur. Biz Minsk qrupunun təmsilində də sarıştəsiz və qərəzli vasitəçilərdən imtina etməyə qadir olduğumuzu gördük.

- Rəsmi Bakı Vardanyanı Azərbaycan ərazisindən çıxarmaq üçün hansı addımları atmalıdır? Ümumiyyətlə, Vardanyanın Qarabağa göndərilməsi vəziyyəti hansı istiqamətdə dəyişəcək?

- Ruben Vardanyan məsələsi çox ciddi problemdir. O, Moskva tərəfindən göndərilib. Bu yaxınlarda isə Rusiya vətəndaşlığından çıxarıldı. Bunun təsadüfi addım olmadığını düşünürəm. Ümumiyyətlə, Kreml Vardanyanla bağlı nəse olduqda, məsuliyyəti üzərinə götürməyəcək. Yaxın vaxtlarda onunla bağlı ciddi proseslərin baş verməsi mümkündür. O, istədiyi zaman Qarabağda tənqidatla əla və insanları küçüyə çıxara bilər. Biz isə buna hazır olmalıyıq. Digər tərəfdən Vardanyan get-gedə Paşinyan üçün də təhdidə çevrilir. O, siyasi səhnəyə daxil olduqdan sonra Araq Arutyunyan bir növ geridə qaldı. "Vardanyan kartı" həmçinin Kremlin Paşinyana xəbərdarlığıdır ki, "mənim dediyimlə hərəkət etməsən, Vardanyan hakimiyyətdə oturdacam". Bunun vaxtında önünə keçmək üçün Vardanyanı beynəlxalq axtarışa verə bilərik. Onun terrorçu kimi tanınması ilə bağlı müvafiq instansiyalara müraciət etməliyə.

Söhbətlaşdı: Nihat Müzəffər

Azərbaycan Respublikasının
Medianın İnkişafı Agentliyi

Ekologiya və ətraf mühitin mühafizəsi

Azərbaycan Respublikası müstəqillik əldə etdikdən sonra ölkəmizdə ətraf mühitin mühafizəsi, insanların sağlamlıq təbii mühitdə yaşaması və təbii sərvətlərdən xalqımızın rifahının yaxşılaşdırılması naminə istifadəsi məsələsi sosial-iqtisadi islahatlarda mühüm yer tutur.

Qabaqcıl dünya təcrübəsi və yeni texnologiyaların tətbiqinə əsaslanaraq ölkədə müasir ekoloji monitoring sistemi yaradılıb, ətraf mühit komponentlərinin dəqiq analizi və qiymətləndirilməsi məqsədilə respublikanın müxtəlif bölgələrində, o cümlədən ölkəyə daxil olan transsərhəd çayların üzərində ən müasir cihazlarla təmin olunmuş analitik tədqiqat laboratoriyaları təşkil edilib. Çoxfunktsiyalı və avtomatik rejimdə işləyən müasir cihazlar havada, suda və torpaqda 3 mindən artıq çirkləndiricini təyin etməyə imkan verir. Nüvə texnologiyalarından istifadə edən ölkələrlə sərhəd rayonlarda və Pirallahı adasında radiasiya fonu üzərində avtomatlaşdırılmış monitoring nəzarəti sistemi quraşdırılıb.

Meşələrin qorunub mühafizə olunması istiqamətində də ciddi tədbirlər həyata keçirilib və bunun nəticəsində qanunsuz ağac kəsilməsi halları ilbəil azalıb. Su hövzələrində bioloji resursların artırılması və mühafizəsi istiqamətində də tədbirlər həyata keçirilib.

Ölkə rəhbərinin apardığı siyasət nəticəsində təmin edilmiş yüksək iqtisadi inkişafı xammal bazası ilə təchiz etmək üçün geoloji axtarış-kəşfiyyat işlərində də ciddi nəticələr əldə olunub, əlvan və nəcib metallar üçün bir sıra perspektivli sahələr aşkar edilib. Azərbaycanın 25 bölgəsində müxtəlif təyinatlı 104 yatağın sənaye ehtiyatları balansə alınıb.

Lakin çox təəssüflə qeyd etməliyik ki, uzun illər ermənilər ölkəmizə qarşı həyata keçirdiyi soyqırım, işğalçılıq, terrorçuluq siyasəti ilə yanaşı, yürütdüyü ekoloji terror siyasəti nəticəsində ölkəmizin təbiətinə, flora və faunasına, ümumilikdə işğal altında olmuş ərazilərin ekologiyanı qarşı beynəlxalq ekoloji cinayət törədilib. Ermənistan və onun havadarları olan xarici şirkətlərlə birgə Azərbaycanın milli sərvətləri talan edilib. İşğal dövründə həmin ərazidə düşmənin müxtəlif texnogen fəaliyyəti ətraf mühitə çox ciddi ziyan vurub. İlə digər yeraltı, yerüstü yataqlar talan edilib, heç bir

texnoloji normalar qorunmadan istismar olunub.

Nadir bitki və heyvan növləri məhv olmuş, çay və göllərdə özünü tənzimləmə prosesinin dayanması su hövzələrinin bütün canlılar üçün zərərli, ölü bir zonaya çevrilməsinə gətirib çıxarıb. Uzun illər Azərbaycan bu fəaliyyətə qarşı dövlət səviyyəsində etirazını bildirib. Eyni zamanda ölkənin ictimai təşkilatları da bu istiqamətdə öz narahatlıqlarını dəfələrlə müxtəlif platformalarda ifadə ediblər. Ermənilərin belə azğınlaşmasının əsas səbəbi beynəlxalq təşkilatlar səviyyəsində onların işğalçılıq siyasətinin pislənməməsi, Azərbaycanın ərazilərinin zəbt edilməsi, eləcə də həmin ərazilərdə silahlı dəstələrin mövcudluğu olub.

Lakin 44 günlük Vətən müharibəsi torpaqların işğaldan azad edilməsi ilə yanaşı, həmin milli sərvətlərimizin də qorunmasına zəmin yaradıb.

Bu gün ölkə rəhbərliyinin qarşısında duran başlıca məqsəd isə ermənilərin torpaqlarımızdan və faydalı qazıntı yataqlarından istismarına son qoymaqdır.

Belə ki, dünyada qəbul edilən üç konsepsiya - ekoloji tamlıq, ekoeffektivlik

Sərvətlərimizin talanmasına sakit qalmayacağıq

Meşələrimizi, abidələrimizi məhv edənlər, çaylarımızı çirkləndirənlər cavab verəcəklər

və ekoədəlillik ölkəmizin sərhədləri daxilində yerləşən müxtəlif növ yataqlara da şamil olunmalıdır.

Separatçıların sərvətlərimizi talamasına, eləcə də ekologiyanı qarşı həyata keçirdikləri terrora qarşı etiraz olaraq dekabrın 12-dən eko-faallarımız və QHT təmsilçilərimiz Laçın-Şuşa yolunda aksiyaya başlayıblar. İctimaiyyət nümayəndələrimiz Azərbaycanın sərvətlərinin talanmasına, ekologiyanı qarşı soyqırım həyata keçirilməsinə son qoyulmasını tələb edirlər. Eyni zamanda dünya ictimaiyyətinin də diqqətini bu məsələyə biganə qalmamağa çəkirlər.

Ekofəallar və QHT təmsilçiləri Rusiya sülhməramlılarının müvəqqəti nəzarətdə olan Azərbaycan ərazilərində faydalı qazıntı yataqlarına, xüsusilə "Qızılbulaq" qızıl və "Dəmirli" mis-molibden yataqlarının qanunsuz istismarına etiraz olaraq Şuşa-Laçın yolunda aksiyaya başlayıblar. Onlar Ermənistanın Azərbaycan ərazilərində ekoloji vəziyyətin pisləşməsinə səbəb olan və sərvətlərimizin talan edilməsi kimi əməllərinə son qoymasını tələb edirlər.

Qeyd edək ki, havaların soyuq olmasına baxmayaraq, gecə-gündüz mübarizə əhvali-ruhiyyəsiylə "Ekoloji terrora son!", "Mina terroruna son!", "Azərbaycan oyaqdır, sərvətinə dayağıdır!" şüarları səsləndirən aksiya iştirakçıları artıq ilkin hədəfinə çatıb. Qarabağ iqtisadi rayonunda yerləşən "Qızılbulaq" qızıl və "Dəmirli" mis-molibden yataqlarının ermənilər tərəfindən qanunsuz istismarı dayandırılır. Yataqların qanunsuz istismarını həyata keçirən "Base Metal" şirkəti mədənin fəaliyyətini dayandırmaq qərarına gəlib.

"Yaşıl Dünya" Ekoloji Maarifləndirmə İctimai Birliyinin sədri Elman Cəfərlinin "Şərq"ə açıqlamasına görə, ekofəalların təşəbbüsü ilə Xankəndi-Laçın yolunda dekabrın 12-dən başlanmış etiraz aksiyası dünyada böyük ajiotaj doğurub. Onun sözlərinə görə, 44 günlük Vətən müharibəsindən sonra Qarabağ iqtisadi rayonunda yaşayan erməni vətəndaşlarımızla bağlı fikirlər fərqli idi: "Bəziləri bildirirdi ki, 30 il Azərbaycana qarşı müxtəlif cinayətlərə imza atmış erməni əhalisinin Qarabağda yaşamağa mənəvi haqqı yoxdur,

separatçıları tamamilə qovulmalıdır. Lakin belə hesab edənlər də var idi ki, Azərbaycan pasportu və qanunları ilə yaşamağa razı olanlar Qarabağ iqtisadi rayonunda qalıb yaşaya bilərlər. Açıq, bununla bağlı mübahisələrə cəlb olunsam da, mövqeyim birmənalı idi və indi də belədir: Ermənidilli vətəndaşlarımız Qarabağda qalıb bizim qanunlarla yaşamalıdır. O zaman da yazmışdım, indi də o fikirdəyəm ki, şillə zamanı keçdi, indi siqal zamanıdır. Türkiyədə, Güney Azərbaycanda da ermənilər yaşayır. Borçalıda ermənilərlə azərbaycanlılar bir rayonda dinc yanaşı yaşaya bilərlər. Qarabağdakı terrorçular, silahlılar təmizlənmədən sonra birgəyaşayış mümkün olacaqdı. Dekabrın 12-dən başlanmış aksiyaların hədəfi elə bu idi. Ermənilər, onların himayədarları anlasın ki, ərazidə müvəqqəti sülhməramlılar var deyər, biz sərvətlərimizin talanmasına sakit qalmayacağıq. 30 illik işğal dövrü bitib. 44 günlük savaş bizim qələbəmizlə sona çatıb. 10 noyabr üçtərəfli bəyanatı yeni situasiya yaradıb. Hər kəs buna əməl etməlidir. Qarabağ iqtisadi rayonuna daxil olan bölgələr: Xankəndi, Xocalı, Ağdərə,

Xocavənd Azərbaycan ərazisidir. İndi işğal dövrü deyil, sərvətlərimizi talayalar, meşələrimiz məhv edələr, çaylarımızı çirkləndirələr, bizim də əlimiz çatmaya, səssiz qalaq. O mərhələ keçib. 18 gün davam edən aksiya ermənilərə və onları himayə edənlərə bir həqiqəti başa saldı: Azərbaycan tərəfi dövlət və cəmiyyət olaraq qətiyyətlidir, ekoloji terroru davam etdirmək mümkün olmayacaq. Artıq məlumat var ki, Qarabağ iqtisadi rayonunda yerləşən "Qızılbulaq" qızıl və "Dəmirli" mis-molibden yataqlarının ermənilər tərəfindən qanunsuz istismarı dayandırılıb. Yataqların qanunsuz istismarını həyata keçirən "Base Metal" şirkəti mədənin fəaliyyətini dayandırmaq qərarına gəlib. Bu, bizim dinc mübarizəmizin qələbəsidir. Ancaq burada dayanmaq olmaz. Çox incə yerdən yapışmışıq. Ekoloji məsələ dünyanın həssas yanaşdığı problemdir. Bu cür aksiyalar dünyanın siyasi mərkəzlərində, beynəlxalq təşkilatların qarşısında, səfirliklərin önündə davam etdirilməlidir. Bu cür aksiyalar informasiya savaşında çox tutarlı silahdır. Dünya görsün ki, azərbaycanlılar Ermənistandan qovulub, amma biz bu qədər itki verməyimizə, zərər görməyimizə baxmayaraq, şiltaş ermənidilli vətəndaşlarımızla bir yerdə yaşamağa hazırıq".

Şəymən Bayramova

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə çap olunub

Həbs dalğası genişlənir

Gözü çıxan qardaşından dərs götürməyən" məmurlar endişədədir

Azərbaycanda korrupsiyaya qarşı mübarizə prioritet istiqamətlərdəndir. Çünki korrupsiya ölkə idarəçiliyinə zərər vuran, mənfi təzahürlərə yol açan sosial bələdir.

Bu bələyə qarşı Baş Prokuror yanında Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə İdarəsi dekabrın 26-da Dövlət Vergi Xidmətinin 8 sayılı Ərazi Vergilər İdarəsində xüsusi əməliyyat keçirib.

Əməliyyatları zamanı idarənin rəisi Zaur Adilov və Audit şöbəsinin rəisi Əjdər Əliyev saxlanılıblar. Həmçinin idarədə məsələ ilə bağlı digər şəxslər dindirilib. Əməliyyat-intistinq tədbirləri davam etdirilir.

Baş Prokurorluğun mətbuat xidmətindən bildirilib ki, qeyd olunan faktla bağlı itcimaiyyətə əlavə məlumat verilməyəcək.

Qeyd edək ki, 8 sayılı Ərazi Vergilər İdarəsi Beyləqan şəhərində yerləşir və bir neçə rayonu əhatə edir.

Gərçəkləşən xüsusi əməliyyatı "Şərq"ə dəyərləndirən AĞ Partiya sədri Tural Abbaslı bildirib ki, istənilən şəxslər, korrupsioner və ya səhlənkar məmurlar cəzalandırılması müsbət hadisədir: "Az müddət olsa da, müsbət effektin olduğunu demək olar. Uzun müddətdir, belə xüsusi əməliyyatlar baş tutur.

Lakin yenə də eyni əməllər təkrarlanır. Mədəniyyət nazirinin müavini həbs olundu, bir il keçməmişdi ki, vəzifəyə yeni təyin edilən şəxs də həbs cəzasına layiq görüldü.

Nəticələri ortaya çıxaran səbəblər aradan qaldırılmalıdır. İdarəçilik sistemi dəyişdirilməlidir.

Kim hazırkı statuslara təyin edilse, sələflərinin yolunu davam etdirir. İdarəçilikdə ictimai nəzarəti artırmaq lazımdır.

Yeni müxəlifətin proseslərdə iştirakı təmin olunmalıdır. Bəlkə nəticədə dövlət strukturlarında korrupsiya, yeyinti, özbaşınalıq azalar".

Aygün Tahir

Ticarət obyektlərində vətəndaşların hesabda aldadılması halları ilə bağlı Dövlət Xidmətinə daxil olan şikayətlərin sayında artım müşahidə olunur. Cari ildə Dövlət Xidmətinə hesabda aldadılma halı ilə bağlı ümumilikdə 67 müraciət daxil olub ki, bu da ötən illə müqayisədə 36,7 faiz çoxdur. Bu barədə İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Xidmətinin yaydığı məlumatda bildirilir. Məlumatda qeyd olunur ki, bayramqabağı əhalinin istehlak səbətində əsas yer tutan məhsullara tələbatın artması fonunda qiymət manipulyasiyalarına yol verilməməsi üçün İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Xidməti sahibkarlıq subyektlərinə müraciət edib.

Dövlət Xidməti bildirir ki, sahibkarlıq subyektləri təklif etdikləri mal və xidmətlərin qiymətləri barədə istehlakçılara dəqiq və düzgün məlumat verməlidirlər. Satışda olan bütün malların üzərində malın adı, növü, qiyməti və doldurulma tarixi göstərməklə, dəqiq tərtib edilmiş qiymət kağızı olmalıdır. Məhsulun satış qiyməti məhz üzərində (piştaxta və ya vitrinlərdə) göstərilən qiymət olduğundan istehlakçılarla hesablaşmalar həmin qiymətə uyğun aparılmalıdır. Ödəniş edərkən istehlakçıdan məhsulun üzərində göstərilən qiymətdən fərqli qiymətlə ödənişin tələb edilməsi istehlakçılarının hüquqlarının pozulmasıdır. Bununla əlaqədar inzibati Xətalər Məcəlləsində inzibati məsuliyyət tədbiri nəzərdə tutulub. Mal satan və ya əhaliyə xidmət göstərən şəxslər tərəfindən malın (xidmətin) ölçüsünə, çəkisinə, hesabına, habelə istehlak xüsusiyyətinə və ya keyfiyyətinə dair istehlakçıların az miqdarda aldadılmasına görə fiziki şəxslər üç yüz əlli manatdan beş yüz manatadək məbləğdə, vəzifəli şəxslər min beş yüz manatdan iki min manatadək məbləğdə, hüquqi şəxslər dörd min manatdan altı min manatadək məbləğdə inzibati qaydada cərimə edilir. İl ərzində daxil olmuş şikayətlər əsasında 10 sahibkar barəsində inzibati Xətalər Məcəlləsinin müəvafiq maddəsinə əsasən protokol tərtib olunub. Dövlət Xidməti bayramqabağı alış-verişin daha da artacağına nəzərə alaraq, istehlakçılara diqqətli olmağı, sahibkarlara isə belə hallara yol verməməyi tövsiyə edir. İstehlakçılar malların üzərində göstərilən qiymətdən fərqli qiymətə satılması, eləcə də digər qanun pozuntusu halları ilə rastlaşdıqda 195-1 Çağrı Mərkəzi, rəsmi internet sahifəsi (<https://competition.gov.az/az/page/muraciət/erizə-sikayət-tekliif>) və elektron poçt (office@competition.gov.az) vasitəsilə Dövlət Xidmətinə müraciət edə bilər.

Ticarət obyektlərində alıcıların qiymətdə aldadılması barədə "Şərq"ə danışan sosioloq, Sağlamlıq

İstehlakçıların aldadılması hər addımbaşı baş verir

Rəfdə məhsulun üzərində bir qiymət yazılır, kassaya yaxınlaşanda qiymət dəyişir

"Satıcılar, nəzarətçilər də özlərini təmizə çıxarmaq üçün "yadımızdan çıxıb qiyməti dəyişməmişik" deyirlər. Bu, qiymətlərlə əşkildə manipulyasiyadır"

Cəmiyyət Hərəkatının sədri Elçin Bayramlı qeyd etdi ki, Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Xidməti formal mövcud olan orqandır. Bunu Xidmətin yaydığı məlumatdan görmək olur:

- İl ərzində bu Xidmətə eger cəmi 67 müraciət daxil olubsa, deməli, bu qurum virtual, formal xarakter daşıyır. Onun mövcudluğundan əhali xəbərsizdir. Əhali bu orqanı tanımır. Əhali bu orqanı tanısaydı, ona güvənsəydi, müraciət edənlərin sayı dəfələrlə çox olmalıydı. İldə 67 müraciət yox, bəlkə ayda, hətta bəlkə də gündə bu qədər müraciət daxil olmalıydı. Çünki istehlakçıların aldadılması hər addımbaşı baş verir. Rəfdə məhsulun üzərində bir qiymət yazılır, kassaya yaxınlaşanda qiymət dəyişir. Satıcılar, nəzarətçilər də özlərini təmizə çıxarmaq üçün "yadımızdan çıxıb qiyməti dəyişməmişik" deyirlər. Bu, qiymətlərlə aşkar şəkildə manipulyasiyadır. Alıcıların aldadılması təkcə qiymətdə baş vermir. Məhsulların istehlak tarixində də aldadırlar. İstehlak müddəti bitmiş məhsulu istehlakçıya göndərirlər, onlar da istifadə müddətində dəyişib yeniləyərək təkrar marketlərə göndərirlər. Ölkədə istehlak bazarı biabırçı vəziyyətdədir. Kim kimi necə istəyir aldadır. İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Xidmətinin fəaliyyəti isə sıfırıdır. Yayılan məlumat çağırış xarakterlidir və onun ciddi nəticələrə gətirib çıxaracağını da gözləməyinə dey-məz.

E.Bayramlı bildirdi ki, istehlak bazarıyla bağlı ciddi reydlər aparılmalı və sərt cəzalar tətbiq edilməlidir:

- Ticarət sektorunda özbaşınalıq var, vəziyyət gündən-günə pisləşir, əhali isə hara müraciət edəcəyini bilmir. Bu məhkəmə kompleks tədbirlər görülməli, ciddi nəzarət sistemi qurulmalıdır. Yaxşı olar ki, marketlərdə, mağazalarda alıcıların şikayətlərini qəbul edən qutular qoyulsun. Marketlərdə bunlar var, lakin bu qutular market rəhbərliyi tərəfindən açılır və onların hansı ölçü götürdüyü də məlum olmur. "Kim öz

ayranına turş dəyər" misalı. Marketlərə birbaşa İqtisadi İnkişaf Nazirliyi və həmin Dövlət Xidmətinin şikayətləri qəbul edəcəyi qutular qoyulmalıdır ki, alıcılar rastlaşdıqları neqativ hallarla bağlı çəkinmədən şikayət etsinlər. Vətəndaşların pozulmuş hüquqları ilə bağlı məhkəməyə müraciət edəcəkləri də inandırıcı deyil. Kimse 5-10 manata görə rüsum ödəyib, vəkil tutub 1000 manat xərcləməz. Bu da məhkəmə sisteminin yarıtmazlığıdır. Ona görə də sahibkarlar alıcıların öz hüquqlarını təmin edə bilməyəcəyinə arxayın olub, necə istəyirlər, elə də davranırlar. Bu vəziyyətdə alıcılara məsləhət budur ki, diqqətli olsunlar, kassaya yaxınlaşdıqca məhsulun qiymətinin artdığını fərqiə var-sınlar, məhsulun istehlak müddətinə, keyfiyyətinə diqqət etsinlər, keyfiyyət sertifikatını tələb etsinlər.

Məlahət Rzayeva

Ölkədə dollara tələbat azalır

2023-cü ildə də manatın məzənnəsinin qorunub saxlanılması üçün imkan olacaq

Beynəlxalq qurumların 2023-cü ilə bağlı proqnozlarından aydın olur ki, inflyasiya göstəriciləri yenə yüksək olacaq. Düzdür, bəzi qurumların fikrincə, qiymət artımının səviyyəsi 2022-ci ilə müqayisədə daha aşağı olacaq. Ancaq bir çox ölkələrdə inflyasiya göstəriciləri yenə proqnozları aşacaq.

Azərbaycanda da gələn il üçün hökumətin inflyasiya göstəricisi hədəf diapazonunun üzərindədir. Hesablama Palatası 2023-cü ilin dövlət büdcəsi layihəsi ilə bağlı rəyində bu məsələyə ayrıca toxunub.

Bələ ki, "2022-2026-cı illərdə sosial-iqtisadi inkişaf Strategiyası"nda həmin illər Azərbaycanada illik inflyasiya göstəricisinin 4±2 faiz intervalında qorunması hədəf kimi müəyyənləşdirilib. Di gəl, orta illik inflyasiyaya dair proqnoz bilgilərinin təhlili 2022-2026-cı illərdə hər il orta hesabla 6.2 faiz inflyasiyanın qeydə alınacağını deməyə əsas verir. Ayrıca 2023-cü il üçünse inflyasiya proqnozu 6.9 faizdir. Bu, hədəf diapazonunun yuxarı həddindən bir qədər çoxdur.

Bəzi beynəlxalq təşkilatların Azərbaycan iqtisadiyyatı ilə bağlı proqnozlarında inflyasiya göstəricisi daha yüksək göstərilir. Məsələn, Beynəlxalq Valyuta Fondunun 2023-cü ildə Azərbaycanda inflyasiya ilə bağlı proqnozu 10.8 faizdir. Bu ilin əvvəlində də hökumət ölkədə inflyasiyanın yuxarı həddinin 6 faiz olacağını proqnozlaşdırırdı, amma hazırda bu göstərici 14 faizə yüksəlib. Bu baxımdan, Palatanın büdcə layihəsində vurğuladığı tənqidi məqamlardan biri hökumətin inflyasiyaya dair yalnız optimist ssenari açıqlamasıdır. O üz-dən Hesablama Palatası 2023-cü ilin dövlət büdcəsində də təcə optimist ssenarinin (təkrəqemli inflyasiya hali) nəzərə alınmasını çatışmazlıq sayıb.

İqtisadçı-ekspert Eldəniz Əmirov isə "Şərq"ə açıqlamasında 2023-cü ilə bağlı ümumi iqtisadi gözləntiləri açıqlayıb. İqtisadçının sözlərinə görə, ən "yükü ağır" proqnoz 2023-cü ildə devalvasiya

ilə bağlıdır: "2023-cü ildə də manatın məzənnəsinin qorunub saxlanması üçün imkan olacaq. Neft və qazın qiymətinin yüksək, müsbət ticarət saldosu, 55 milyard ətrafında valyuta ehtiyatı, dollara ölkədə getdikcə azalan tələbat, ölkədən xaricə valyuta çıxaran kanalların daraldılması, valyuta ehtiyatlarına nəzarətin gücləndirilməsi və digər məqamlar Azərbaycan hökumətinə imkan verir ki, 2023-cü ildə də devalvasiya qərarı verilməsin. Eyni zamanda 2022?2026-cı illərdə sosial-iqtisadi inkişaf Strategiyasına görə də manatın məzənnə stabililiyi qorunub saxlanılmalıdır. 2023-cü ilin büdcəsinin təhlili də bunu təsdiqləyir. Həm də axı hazırkı məqamda ölkədə makroiqtisadi tarazlığı qoruyub saxlamaq üçün manatın məzənnə sta-

"Naxçıvanda yeni idarəçilik üsullarının əhatəsi və təsir dairəsi tam genişləndiriləcək. Orada insanlar üçün müstəqillikdən bəri müşahidə edilməyən yeni sosial və iqtisadi dövrün başlanılması olacaq"

billiyinə önəm vermək çox vacibdir. Neft qiymətlərində kəskin enişlər baş verməzsə və bu enişlər aylarla davam etməzsə, hökumət üçün manata olan təzyiqi qarşılamaq çətin olmayacaq".

E.Əmirovun sözlərinə görə, inflyasiyanın 2023-cü ildə hökumətin proqnozlaşdırdığı 6.9 faizlik göstəricidən yuxarı olması daha gözləniləndir:

"İnflyasiyanın proqnozdan yuxarı olması proqnoz edilən gəlirlərdən daha çox gömrük və vergi yığımının əldə edilməsinə imkan verəcək. Bu da büdcə gəlirlərinin artmasına, büdcə kəsirinin proqnoz ediləndən daha az olmasına şərait yaradacaq. Büdcədən maliyyələşən təşkilatlar arasında əməkhaqqı artımı daha çox Təhsil Nazirliyinin tabeliyində olan müəssisələrdə çalışanlarda gözlənilir. Bu sahədə işləyənlərin əməyinin qiymətləndirilməsi və restifikasiyası prosesindən keçənlərin əməkhaqqında ciddi artımlar baş verəcək".

Ekspertin fikrincə, dövlət sektorunda çalışanların əməkhaqqının ciddi həcmdə artırılması gözlənilən deyil. Çünki 2023-cü ilin dövlət büdcəsində əməyin ödənilməsi üzrə xərclərin 8 milyard 480 milyon manat olacağı proqnozlaşdırılır ki, bu da 2022-ci ilin müvafiq göstəricisi ilə müqayisədə 5.2 faiz çoxdur: "2023-cü il dövlət büdcəsinin gəlirləri 31 milyard manatı keçməklə yeni rekord müəyyən edəcək. Düzdür, hazırda bu göstərici 30 milyard 774 milyon manat proqnoz edilərsə də, neftin qiyməti büdcədə nəzərdə tutulduğu 50 dollarlıq həddən 70-80 faiz daha baha olması daxil olan valyuta

ehtiyatlarının proqnozlardan daha yuxarı olmasına səbəb olacaq. Böyük ehtimal ki, yayın sonuna doğru büdcəyə yenidən baxılacaq və gəlirlər artırılacaq. Pensiyaların orta illik əməkhaqqı artımına uyğun indeksasiya edilməsi səhəsində 14-15 faizlik bir pensiya artımları gözlənilir. Bu qəbildən olan qərarların qəbulu üçün 2023-cü ilin dövlət büdcəsində sosial xərclərin 45,7 faizə çatması planlaşdırılır ki, bu da cari ilə müqayisədə 1 milyard 300 milyon manat çoxdur. Ümumi Daxili Məhsulun real artım tempinin 2.5-2.6 faiz ətrafında olması və orta aylıq əməkhaqqının isə 900 manata çatma bilməsi realdır".

İqtisadçının proqnozlarına görə, taxılın ən yüksək qiyməti 2022-ci ildə geridə qalacaq. O, 2023-cü ildə hər hansı ciddi arzaq çatışmazlığının olmayacağını düşünür: "Ticarət döviyyəsinə ən çox artım dinamikasının Orta Asiya ölkələri ilə baş verəcəyini, Orta Asiya resursların Azərbaycan üzərində nəqli üçün önəmli bir dövrün başlanğıcını gözləmək olar. Qazaxıstan Bakı-Tbilisi-Ceyhan kəməri ilə neft nəqlinə başlayacaq. Azərbaycanın qaz ixracı 24 milyard kub metrə çatacaq. TAP vasitəsilə Avropaya qaz ixracı 11,6 milyard kub metrə çatacaq".

İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə yenidənqurma və bərpa işlərinə gəldikdə isə ekspert ötən iki ilə müqayisədə 2023-cü ildə işlərin daha da sürətlənəcəyini deyib. Laçın hava limanının açılması gözlənilməsə də, nəqliyyat-kommunikasiya işləri sürətləndiriləcək".

"Azərbaycanda iqtisadi qanunvericilik bazasının təkmilləşdirilməsində, daha müterəqqi qanunların qəbul edilməsi, sahibkarlığın dəstəklənməsi üçün münbit mühitin formalaşdırılması gözlənilir",- deyər E.Əmirov əlavə edib.

İqtisadçının sözlərinə görə, Naxçıvanda yeni idarəçilik üsullarının əhatəsi və təsir dairəsi tam genişləndiriləcək. Orada insanlar üçün müstəqillikdən bəri müşahidə edilməyən yeni sosial və iqtisadi dövrün başlanılması olacaq. Ən əsası Naxçıvanla Azərbaycanın digər əraziləri inteqrasiya ediləcək və Naxçıvanda sahibkarlıq fəaliyyəti üçün yeni dönmə başlayacaq: "2023-cü ildə Ermənistanla sülh sazişinin imzalanma ehtimalı da çoxdur. Rusiyanın müharibə uğursuzluğunun məntiqi sonluğu, Makronun hakimiyyətdən getməsi və ya mövqeyində dəyişmələr gələn il sülh sazişinin imzalanması üçün ən əlverişli şərait yarada bilər. Zəngəzur dəhlizinin açılması, sülh sazişinin imzalanması ilə o qədər bağlıdır ki, ikinciye imkan verən səbəblər birincini qaçılmaz edəcək. Prezidentin ərazilər üzrə xüsusi nümayəndəliklərinin sayının artırılması və ölkə üzrə idarəetmənin daha müterəqqi formalarının genişləndirilməsi gözləniləndir. Korrupsiyaya qarşı mübarizənin gələn il də davam etdirilməsi və yeni xəbərlərin eşidilməsi istisna deyil".

Şəymən

Cinsi qısnama mövzusu Azərbaycanada hələ də aktualdır

Monitoring mexanizmi yaradılmalı, geniş maarifləndirmə və məlumatlandırma işləri həyata keçirilməlidir

Ölkədə qadın hüquqlarının qorunması istiqamətində bir çox qanunvericilik aktları qəbul edilib və edilməkdədir. Bu məsələ ildən-ilə daha sistemli xarakter alır, görülmüş işlər, hazırkı vəziyyət sistemli təhlil olunur, eyni zamanda çətinliklər və problemlər də bu cür yanaşmalar nəticəsində müəyyənəşdirilir.

Lakin mütəxəssislər cinsi qısnama mövzusunun Azərbaycanda kifayət qədər aktual olduğunu, qanunvericilikdə müəyyən məsələlərin nəzərdə tutulmasına baxmayaraq, problemlərin hələ də qaldığını, praktikada reallaşdırılmayan cəzaların olduğunu qeyd edirlər. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının vitse-prezidenti İradə Hüseynova isə hesab edir ki, Azərbaycanda cinsi qısnama probleminin qarşısının alınmasında ictimai qınaq mexanizmləri, sosial şəbəkələr, xüsusilə də geniş

maarifləndirmə tədbirlərinin həyata keçirilməsi mühüm rol oynaya bilər.

Vətəndaşların Əmək Hüquqları Müdafiə Liqası İcraiyyə Komitəsinin sədri, Komitə yanında İctimai Şurasının sədri Sahib Məmmədov "Şərq"ə açıqlamasında seksual qısnamanın qarşısının alınmasında qarşıya çıxan problemlərin aradan qaldırılması ilə bağlı tövsiyələrini diqqətə çatdırıb. S.Məmmədov bildirib ki, bir çox ölkələrdə seksual qısnamaların qarşısının alınmasına yönələn, həmçinin cinsi ayrı-seçkilik ilə bağlı qanunvericilik yoxdur. Qanunvericiliyə seksual qısnamanın qarşısının alınmasına yönələn müddəalar daxil edilərsə də praktikada tətbiq mexanizmləri mü-kəmməl deyil: "Qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsi, seksual qısnama halları ilə bağlı monitoring mexa-

nizmlərinin yaradılması, geniş maarifləndirmə və məlumatlandırma işləri həyata keçirilərkən bütün maraqlı tərəflərin, Həmkarlar İttifaqlarının, işəgötürən birliklərin, ixtisaslaşmış Qeyri-Hökumət Təşkilatlarının, ictimai şuraların cəlb edilməsi vacibdir".

Şəymən

2022-ci ilin ən uğursuz texnoloji rəhbərləri...

Bir vaxtlar dahi uşaq adlandırılan Zukerberq üçün işlər yaxşı getmir

2022-ci il texnologiya şirkətləri üçün parلاق il olmadı. Bir çox məşhur şirkətin CEO-ları bu il uğursuz gedişləri ilə gündəmə gəlib. Bu adların başında dünyanın ən zəngin iş adamı "Meta"nın sahibi Zukerberq, İlon Mask və Amerika tarixinin ən böyük maliyyə fəriləqlərindən birinə imza atan Sem Bankman-Frid kimi adlar gəlib.

Britaniyanın "The Guardian" qəzeti texnologiya şirkətlərinin rəhbərlərinin 2022-ci il üçün fəaliyyətini qiymətləndirib.

"Şərq" xarici mediaya istinadən xəbər verir ki, bir vaxtlar dahi uşaq adlandırılan Mark Zukerberq üçün işlər yaxşı getmir.

Zukerberqin metaverse dünyasına kor-koranə inanması səhm qiymətlərini 14 ayda təxminən 60 faiz aşağı salaraq şirkətin hazırkı bazar dəyərini 400 milyard dollara çatdırıb.

Səhm qiymətlərindəki bu enişin bazar dəyəri təxminən 600 milyard dollar olaraq hesablanıb. Bundan əlavə, Zukerberqin şəxsi sərvəti yanvar ayından bu yana 76 milyard dollar azalıb və Metaverse layihəsi onu dünyanın ən zəngin 20 adamı sırasına daxil edib.

Mark Zukerberq 2022-ci ildə şirkət tarixində ən böyük ixtisara imza atıb.

Zukerberq tərəfindən 11 min işçi işdən çıxarılıb. Meta CEO bu vəziyyəti aşağıdakı sözlərlə izah edir: "Təəssüf ki, gözlədiyim kimi olmadı. Onlayn

ticarət neinki əvvəlki tendensiyaya qayıtdı, həm də makroiqtisadi tənzəll, artan rəqəbat və reklam siqnalının itməsi də gəlirimizdən gözlədiyimdən xeyli aşağı olmasına səbəb oldu. Mən bu vəziyyəti səhv başa düşdüm və buna görə məsuliyyəti öz üzərimə götürürəm".

"Amazon"un keçmiş baş direktoru da siyahıda yer tapıb. Ceff Bezos 2022-ci ildə "Amazon"da bir neçə işi ixtisar etdiyinə və böyük ianələr edərək imicini yaxşılaşdırmağa çalışdığına görə tənqid olunub.

Bundan əlavə "Amazon"un internet trafikini təhlil edən və dünyanın ən populyar internet saytlarını sıralayan xidmət Alexa.com-un 1 may 2022-ci

ildə bağlanacağını bildirməsi də bu il uğursuzluqlar arasında şirkətin adını göstərib.

Dünyanın ən zəngin adamı İlon Mask 2022-ci ildə bir çox insanı məyus edib.

O, bütün twitter üçün hər səhmə 54,2 dollar təklif edib. Twitterdə edilən açıqlamada şirkətin Maska satılması üçün razılığın əldə edildiyi bildirilib.

Lakin daha sonra Mask sosial media nəhənginin texminən 44 milyard dollara satın alınması ilə bağlı müqavilənin müvəqqəti olaraq dayandırıldığını açıqlayıb.

Digər tərəfdən twitter müqaviləni ləğv etdiyi üçün Maskı məhkəməyə verib. Hüquq davasından sonra twitteri almaq məcburiyyətində qalan Mask tragikomik vəziyyətə imza atıb.

Twitterdə olarkən Mask verdiyi qərarlara görə jurnalistlər tərəfindən dəfələrlə tənqid edilib.

Onun kütləvi ixtisarlər, ofis işçiləri üçün sərt qaydalar, jurnalistlərin hesabatlarının bağlanması və ABŞ-nin keçmiş Prezidenti Donald Trampın hesabının yenidən aktivləşdirilməsi kimi addımları kəskin reaksiyaya səbəb olub.

Bundan əlavə, Elon Mask öz sorğusunda istifadəçilərə twitter CEO vəzifəsindən istefa vermək fikrini soruşub. İstifadəçilərin əksəriyyəti bu sorğuya "Bəli" cavabını verib.

Turan

"Messini tanrıya çevirmək axmaqlıqdır"

Şərif Ağayar: "Futbol bəşəriyyətdən oğurlanan pulların ətrafında hərhlənən industriyadır"

"Futbolun mahiyyətində bəmbillik var. Ortaya düşüb oynayrsan. Fiziki hərəkət dahilik sayılmamalıdır. Futbolçu Pelenin ayağına heykəl qoyurlar. Maradona kilsəsi (red. futbolçu Dieqo Armando Maradona) yaradıblar, gedib ibadət edirlər. Görün, insanlar aqlını necə itirib?!"

"Şərq" xəbər verir ki, bunu "AStar" yutub kanalının qonağı olan yazıçı Şərif Ağayar deyib. O bildirib ki, bəlkə də, sadəcə Maradonanın dönməində futbolda müqəddəslik var idi. İndi isə futbol mafiyalaşmış idman növüdür: "Hesablar belə şübhə altındadır. Futbol bəşəriyyətdən oğurlanan pulların ətrafında hərhlənən industriyadır.

Bu gün yazıçı Milan Kunderanı tanımayan insanların Lionel Messini tanrıya çevirməsinin adı axmaqlıqdır. Futbol mədəniyyət deyil, kütləvi psixozdur.

Dahilik beyin və ruh məsələsidir. Məsələn, Mirzə Fətəli Axundov dahi hesab edilə bilər. O, maarifçiliyi təbliğ etdi, pyeslər yazdı. Biz onun epoxasında yaşayırıq. Üzeyir Hacıbəyov da klassik, simfonik musiqi ənənələrini gətirdiyinə görə dahidir. Hansısa futbolçu, boksçu necə dahi ola bilər?!"

Aygün Tahir

Bakıda qoçu qadın sürücü peyda oldu

Yolu kəsib maşını yumruqladı

Bakıda qoçu xanım sürücü peyda olub.

Avtosfer.az xəbər verir ki, hadisə Bakı-Sumqayıt yolunda (Masazır dairəsində) baş verib.

Bələ ki, 77-AF-960

qeydiyyat nişanlı "Mazda" markalı avtomobilin sürücüsü öncə manevr qaydasını pozaraq görüntünü qeydə alan sürücüyə maneə yaradıb. Sürücü təhlükə yarandığını görə zaman ona səs siqnalı ilə xəbərdarlıq edib.

Bundan qəzəblənən xanım sürücü görüntünü qeydə alan avtomobilin arxasına gedərək onun qarşısını kəsib, daha sonra avtomobilin banına zərbələr vurub. Sürücü buna əhəmiyyət verməyib yoluna davam etsə də, xanım sürücü bu hərəkəti davamlı şəkildə törətməyə başlayıb.

Bakıda "qoçuluq" edən qadın sürücü barəsində araşdırma başlanılıb.

Baş Dövlət Yol Polisi İdarəsinin (BDYPİ) İctimai qurumlarla əlaqə şöbəsinin oxu.az-ın sorğusuna cavab olaraq bildirilib ki, sosial şəbəkədə yayılan videogörüntülərdən məlumatlıdırlar:

"Məsələ tərəfimizdən araşdırılır. Araşdırmanın nəticəsi barədə ictimaiyyətə məlumat veriləcək".

Elan

09.01.2023-cü il tarixindən etibarən "Balans yoxlama" yığım kodlarına və "Buraxılmış zəng" xidmətlərində dəyişiklik ediləcəkdir. Daha ətraflı məlumat üçün www.nar.az səhifəsinə daxil ola bilərsiniz.

Təsisçi və baş redaktor: Akif Aşırı
Baş redaktorun i müavini: Yusif Nəzərli
Redaktor: Ayyat Əhməd

Reportyorlar qrupu:

Mələhət Rzaeva, Şəymən Bayramova, İsmayıl Qocayev, Kənan Eynuroğlu, Güneş Mərd, Aygün Tahir

Texniki heyət:

Rüfət Dadaşov, İmamcan Əliyev, İlahə İbrahimova, Nailə Cəbbarlı, Fəzilə Məmmədova

Qəzet "Şərq" in kompyuter mərkəzində yığılır, səhifələnin və "Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur

Qəzet Mətbuat və İnformasiya Nazirliyində qeydə alınıb.
Lisensiya: 535
www.sherg.az
e-mail: sherq-1996@mail.ru

Ünvan: Mətbuat prospekti, "Azərbaycan" nəşriyyatı.
Telefon: 447-32-41
538-44-50, internet 538-44-15,
İndeks: AZ1073

Hesab nömrəsi: "Kapitalbank"ın ASC 1 sayılı Nəsimi filialı 9900003611
SWIFT BIK AII-BAZZ h/h
AZ17AIIIB38070019441100466111
Kod 200112 M/H
AZ37NABZ01350100000000001944
VÖEN 1300414651 İndeks: 0330
Tirajı: 1550 Sifariş: 3812

Ronaldo yeni işçi axtarır

6 min avro ödəyəcək

Üz tutacağı yeni komandası böyük maraqla gözlənilən ulduz futbolçu Kriştiano Ronaldo malikanəsi üçün işçi axtarır. İş elanı yerləşdirən Ronaldo villasının işləyəcək işçilərə 6 min avro ödəyəcək.

"Şərq" xarici mediaya istinadən xəbər verir ki, Ronaldo Lissabonda inşasına başladığı və 30 milyon avroya başa gələcək villası üçün aşpaz və işçi heyətini açıqlayıb.

"Sky Italia"-nın xəbərinə görə, Ronaldo 3 mərtəbəli və ümumilikdə 2720 kvadratmetr əraziyə yayılan meqa villasının işləri üçün 6 min avro (təxminən 115 min TL) maaş təyin edib. Bildirilir ki, 544 kvadratmetrlik bağçası olacaq villada tennis kortu, idman zalı, açıq hovuz və 20 avtomobil tutumlu qaraaj olacaq. Ronaldo ilkin olaraq 11 milyon avro hesablanan villası üçün 30 milyon avroya başa gələcək 4 işçi alacaq.

Turan

Cənazələr qarışıq düşdü

Almanın əvəzinə türkü yandırırlar

Almaniyada cənazəsi yanlışlıqla yandırılan türk Abdulkadir Sargının küllü torpağa basdırılıb.

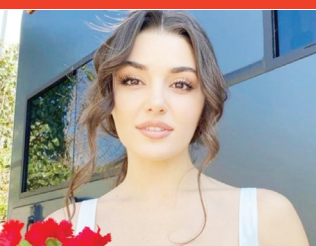
"Şərq"

"NTV.com.tr"-yə istinadən bildirir ki, MHH Xəstəxanasında dekabrın 14-ü vəfat etmiş atalarının cənazəsini morqdan çıxarmağa gələn ailə üzvləri onlara təslim edilən cənazənin atalarına aid olmadığını görüb. Heyrətə

düşən ailə xəstəxana heyətinə müraciət edərək buna aydınlıq gətirilməsini tələb edib. Araqdırma zamanı məlum olub ki, Abdulkadir Sargının cənazəsi krimatoriumda 81 yaşlı bir almanın cənazəsi ilə qarışıq salınıb. Alman ailənin istəyi krimatoriumda cənazənin yandırılması olub. Cənazənin küllü bir vazaya toplanıb və alman ailəyə təslim edilib. Alman ailə A.Sargının küllünü öz adətlərinə uyğun dəfn edib. Məsələ ortaya çıxdıqda türk ailə küllün məzarlıqdan çıxarılmasını tələb edib. A.Sargın üçün Hannover Stöcken Məzarlığında cənaze töreni düzenlenib. Türkiyənin Berlin böyük elçisi Əhməd Başar Şən cənaze törenində iştirak edib, baş vermiş hadisənin başlanılmaz səhv olduğunu bildirib. Xəstəxana rəsmiləri türk ailədən yanlışlığa görə üzr istəsə də, ailə məhkəməyə müraciət edərək, günahkarların cəzalandırılmasını tələb edir.

Mələhət

Gözəllik mərkəzinə 75 min ödədi

dolğu, Cavlin dolğusu və Paris işığı adlı prosedurlardan yararlanıb. Erçel bunlar üçün ümumilikdə 75 min lirə ödəyib.

"Yürek çıkmazı"

Məşhur cütlik seriala görə ayrılıbmış

Məşhur cütlik Alp Navruzla Ayça Ayşinin hansı səbəbdən ayrıldığını ortaya çıxıb.

Axşam.az xəbər verir ki, buna səbəb hazırda baş rollarından birini Alpin ifa etdiyi "Yürek çıkmazı" serialı olub. Belə ki, baş rolu

Ayçaya təklif olunduqdan sonra o, sevgilisinin də fikrini almaq üçün ssenarini aktyora oxuması üçün verib. Ekran işində keçən mövzunu bəyənən Alp aktrisasdan xəbərsiz baş rol üçün yayım şirkətinə müraciət edib. Bundan xəbər tutan Ayça isə münasibətlərini sonlandırır.

Xatırladaq ki, daha əvvəl çıxan xəbərlərdə Ayça sevgilisiylə ikinci dəfə eyni serialda rol almasının karyerasına mənfəi təsir edəcəyini düşündüyü üçün təklifi rədd etdiyini demişdi. Qeyd edək ki, Ayçaya təklif olunan rol daha sonra aktrisa İrem Helvacıoğluyla həvalə olunub.

Qeyri-adi libasda İtaliyanı gəzdi

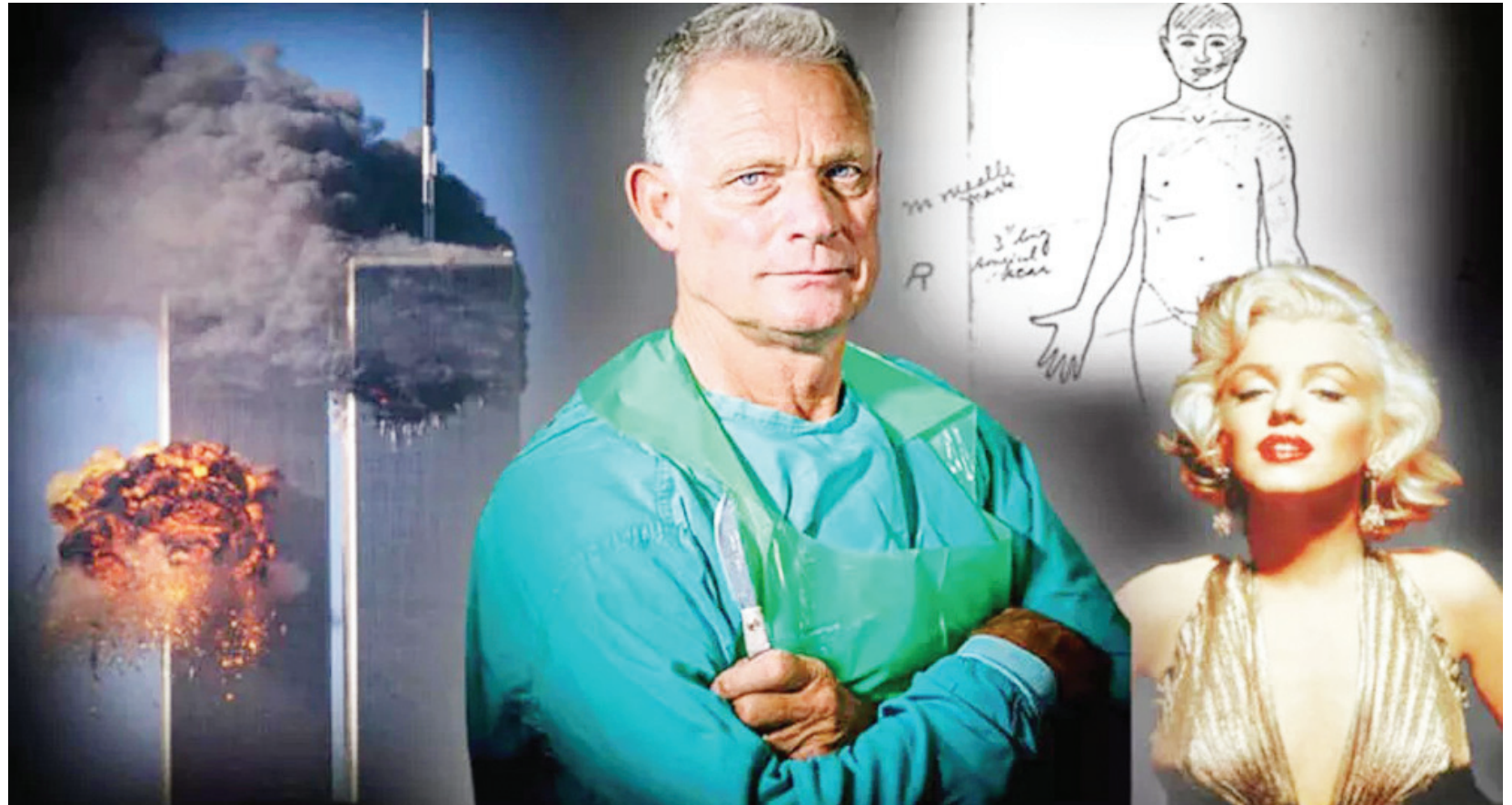

Hollivud aktrisası Keyt Bekinseyl qeyri-adi libasda İtaliyanı gəzib.

49 yaşlı Keyt Bekinseyl şəxsi bloqunun abunəçilərinə yeni paltarını nümayiş etdirib. Fotoda aktrisa qeyri-adi parlaq materialdan hazırlanmış həcmli qara mini paltarla pozalar verib. Ulduz görünüşünü bəbir naxışlı uzun corab, qalın platformalı ayaqqabı və saçındakı qara aksesuarla tamamlayıb. "Nahara gəderken paltarımın səkkiz salat və bir balıqbaq yetişdirə bildim", - deyə aktrisa ironik şəkildə paylaşımına qeyd edib.

Oxu.az xəbər verir ki, onun geyimini sosial şəbəkələrdə zibil torbası ilə müqayisə ediblər.

"Kate Bekinseyl zibil torbasında cazibədar görünməyi bacarır", "Belə bir bədən quruluşu ilə hər şeyi geyinə və ələ görə bilərsiniz", "İlk dəfə zibil torbası geyinə və içində seksual görünən adam görəəm", - deyə izləyicilər yazıblar.

Bu adam dünyada təkdir

Ölmüş insanların cənazəsini azı 23 min dəfə nəzərdən keçirib

Doktor Riçard Şepherd 23 min tibbi ekspertizaya rəhbərlik edib. Onun incələdiyi cənazələr arasında dünyaca məşhur şəxslər - şahzadə Diana, dünya "ulduzu" Merlin Monro, 11 sentyabr terror aktında həlak olanlar da var.

Bir çox insan ölünün cənazəsinə yaxın düşməyə belə ürk etmədiyi halda, R.Şepherd ölmüş insanların cənazəsini azı 23 min dəfə nəzərdən keçirib, ekspert olaraq ölümün başvermə səbəblərini müəyyənləşdirib. "Milliyet.com" yazır ki, doktor R.Şepherd ixtisasının ustası olması səbəbiylə dünyada tanınır və ən ağır, müəmmalı ölüm hallarında mehz ona müraciət edirlər. Həkim 30 ildir məhkəmə-tibb ekspertiza mütəxəssisidir. 69 yaşlı həkim deyib ki, cənazələri araşdırmaq nələrsə hissələrə ayırmaqdan, ya da çürükləri saymaqdan daha çətin bir işdir. Ekspertizada ortaya çıxan kiçik bir detal istintaqı tamam başqa bir səmtə yönəldə və hadisənin həlledilməsinə yardımçı ola bilər. Doktor ilk dəfə 1987-ci ildə İngiltərənin Hungerford şəhərində Maykl Ryan adlı silahlı şəxs 16 nəfəri qətlə yetirdiyi hadisə zamanı tibbi ekspertiza heyətinə da-

xil olub: "Çox ağır şərait idi. Daxili orqanlar ortalıq səpələnmişdi, leş qoxusu ətrafı bürümüşdü. Amma bu işə başladınsa, hər şeyi arxada buraxıb işə köklənməlisən. Vəfat etmiş şəxsin bədəninin öncə xaricini, sonra daxilini incələyirik. Güllə yarası, bıçaq yarası, bədən-

Həkim məslək həyatında qarşılaşdığı hadisələri kitabə köçürüb nəşr etdirmək istədiyini bildirib

də normal halda olmaması gərəkən bir hal olub-olmadığını araşdırıraq. Bədənin xarici ilə iş bitdikdə daxili orqanlara "keçirik". Bütün daxili orqanları - beyin, kəllə, ağız, sümükler, sinə... hamısına bir-bir baxmağa başlayırıq. Etiraf edim ki, bu, işin heyəcanlı və cazibəli tərəfidir. Çünki gözləmədiyin halda nə iləsə qarşılaşa bilərsiniz". Həkim deyib ki, işi tək cənazələri analiz etmək deyil, həm də ölmüş şəxslərin ailələri ilə görüşür, onlardan bəzi məlumatlar alır. Həkimin fikrincə, insanların doğmalarının ölüm səbəbini bilmələri təbii haqlardır. Həkim bu işin psixologiyasını sar-

sıtdığını da deyib və məslək yoldaşlarına ildə bir dəfə psixiatra müraciət etməyi məsləhət görüb. Həkim məslək həyatı boyunca unutmadiğı hadisələrdən birinin Alana adlı qızıcığının bir gecə epilepsiyadan qəfil ölümü, iki gəncin istirahət parkında manqal yandırarkən dəm qazından ölmələri olduğunu deyib. Həkim məslək həyatında qarşılaşdığı hadisələri kitabə köçürüb nəşr etdirmək istədiyini bildirib.

Mələhət

İlk görüşdə danışmaq üçün 8 əyləncəli mövzu

Qarşınızdakı insanı tanımağın ən yaxşı yolu onun həyatdakı ümidlərini və gözləntilərini bilməkdir

İlk görüş həmişə çox həyəcanlıdır, amma etiraf etmək lazımdır ki, bir az qorxuludur. Danışmağa bir şey tapa bilmirsinizsə və gərgin bir sükut hökm sürürsə, sizə tövsiyə olunan mövzular haqqında danışa bilərsiniz.

İlk görüşdə özünüz haqqında danışacaq və bir-birinə suallar verəcəksiniz, ancaq bunu əyləncəli bir oyuna çevirə bilərsiniz. "Bu odur?". Təsədüfi suallar verə bilərsiniz.

Hər kəs yemək haqqında danışmağı sevirlər! Sevimli yeməkləriniz haqqında danışmaq əyləncəli bir mövzu ola bilər. Tərif-müqabilinizin hansı yeməkləri bəyənəməsi və ya nə bəyirməsi o insan haqqında sizə ipucu verə bilər.

Söhbətin hansısa məqamında peşəkar məsələlər mütləq müzakirə olunacaq. Qarşınızdakı insandan nə etdikdə rahat olduğunu və ya işi haqqında nə hiss etdiklərini soruşun.

Sevimli musiqi haqqında danışmaq və ya son populyar televiziya şouları haqqında danışmaq həmişə yaxşıdır. Bu yolla siz də qarşınızdakı insan haqqında məlumat

əldə edirsiniz.

Xeyali mövzular haqqında danışmaq söhbətinizi çox maraqlı istiqamətə aparabilir. Bununla siz həm də onun gələcəyə, yoxsa keçmişə yönümlü olduğunu öyrənəcəksiniz.

İlk görüş adətən hobbilər, veridşlər və ya gündəlik işlərdən danışır. Fərqlilik yaradın və hər kəsin soruşmayacağı çətin sualları seçin.

Qarşınızdakı insanı tanımağın ən yaxşı yolu onun həyatdakı ümidlərini və gözləntilərini bilməkdir. Ona müəmmal həyatı təsvir etdiyi və ya özünü gələcəkdə necə bir insan kimi gördüyü barədə suallar verin.

Turan

2023-cü ildə Aya səyahət...

Türkiyə də kosmosa peyk göndərməyi planlayan ölkələr sırasındadır

Ay planetinə maraqlı ABŞ ilə SSRİ arasındakı "soyuq müharibə" dönməndən bugünküdə azalmır. Məlumdur ki, Aya ilk ayaq basan astronaut Nii Armstrong olub və bu məsələdə SSRİ ABŞ-yə böyük hesabla udubuz.

O gündən 53 il keçir və indi ideologiyalar deyil, texnologiyaların savaşı gedir. Bir çox ölkə büdcəsinin böyük bir hissəsini kosmosa investisiya olaraq qoyur və bundan yüksək gəlir əldə etməyə çalışır. "NTV.com.tr" xəbər verir ki, ABŞ, Rusiya və Çin Ay planetində astronautların yaşaya bilməsi üçün hərbi bazalar qurmağı planlaşdırır. Türkiyə də 2023-cü ildə kosmosa peyk göndərməyi planlayan ölkələr sırasındadır. Xəbər verildiyinə görə, 2023-cü ildə bir çox ölkə kosmosla bağlı investisiyanı artıracaq. BBC 2023-də Aya səyahət planlayan ölkələri belə sıralayıb. Hindistan Ayın səthinə araşdırmaq məqsədilə "Chandrayaan 3" proqramını iyun ayınadək tamamlayacaq. Bu Asiya ölkəsinə məxsus "Chandrayaan 1" peyki 2008-ci ildə Ayın səthinə enib. Rusiya isə cənub qütbündə nümunələr toplamaq üçün "Luna 25" proqramını iyul ayında başlamağı planlaşdırır. NASA (ABŞ) isə Günəş sisteminə çox qədim bir planetin qalıqları olduğu zənn edilən "16 Psyche" adlı asteroidi tədqiq etmək üçün kosmosa peyk buraxacaq. 2024-cü ildə isə Ayın öyrənilməsi üçün daha bir raket "Artemis II"-ni fəzaya yollayacaq. NASA həm də 2026-cı ilədək Aya ilk dəfə qadın və qara dərilili insan göndərməyi planlaşdırır. Çin də Aya səyahəti gerçəkləşdirmək istəyən ölkələr sırasındadır. Çin hökuməti uzaq ulduzlara və "qara deliklər"i xəritəyə salmaq üçün "Xuntian" adlı bir teleskopu 2023-ün dekabrında Yer ətrafında yerləşdirməyi düşünür. Avropa Kosmos Agentliyi, İlon Maskin sahib olduğu "SPACE X" şirkəti də Aya iddialılar arasındadır. Türkiyə isə 2023-cü ilə aid Ay planeti ilə bağlı planlarını açıqlayıb. Türkiyə Kosmos Agentliyi də 2023-cü ilin sonlarına doğru Aya peyk göndərməyi planlaşdırır.

Mələhət

3 ay sonra yenidən podiuma çıxıb

Adriana Limanın tanınmaz halı müzakirələrə səbəb olub

Braziliyalı supermodel Adriana Lima oğlunu dünyaya gətirəndən 3 ay sonra yenidən podiuma çıxıb.

Axşam.az xəbər verir ki, "Qatar Fashion United by CR Runway" çərçivəsində geyimləri nümayiş etdirən supermodelin fotoları sosial media seqmentində müzakirələrə səbəb olub. İzleyicilərin çoxu onu tanımaqda çətinlik çəkdiklərini bildiriblər. Bəziləri isə ana olduqdan sonra Adriananın dəyişməsinə normal qarşılayıblar.

Qeyd edək ki, üçüncü övladının atası modelin prodüser sevgilisi Andre Lemmersdir. A.Limanın ilk evliliyindən daha iki qız övladı var.

